

GAZETA POLSKA W CHICAGO

BOLEŻNY ZAWAŻ POLSKIE

PISMO LUDOWE DLA POLONII W AMERYCE.

No. 17.

Chicago, Illinois, Czwartek, dnia 26-go Kwietnia, 1900 roku.

Rok 28.

ENTERED AT THE POST-OFFICE AT CHICAGO, ILLINOIS, AS SECOND-CLASS MATTER.

GAZETĘ POLSKĄ W CHICAGO
można zapisywać od każdego czasu.

PREMIUM wartości jednego dolara wydają się z wszystkich księzek, to jest: do Nabożeństwa, Religijnych, Naukowych, Powieściowych, Historycznych i t. p. Kto żąda książkę droższą niż dolara, resztę dopłaca. Tak samo wydaje się wszystkie obrazy na premie. Tak do książek jak i do obrazów wydawanych na premie, trzeba koniecznie dołączyć 10 centów na przesyłkę. Na Rocznik Tygodnika trzeba dołączyć 40 centów na przesyłkę, lub odbierający sam ją opłaca.

"Gazeta Polska" na rok kosztuje \$2.00 — na pół roku \$1.25 — na trzy miesiące 75 centów.
"Gazeta Polska" dla Towarzystw Polskich, wysyłana na ręce sekretarza, kosztuje 50 centów na rok.

NASZ PODROZUJĄCY AGENT I KOLEKTOR, pan Wawrzyniec Radomski, jest obecnie i kolektuje w Connecticut, a później w innych miejscach. Posiada nasze zupełne zaufanie i ma prawo kolektować abonament za *Gazetę Polską*, *Tygodnik Powieściowo-Naukowy* i *Książki*. Kto jemu zapłaci, to tak dobrze, jakby sam redakcyi zapłacił. Abonenci, którzy mają opłacić prenumeratę za *Gazetę Polską*, idąc do pracy, niechaj pozostawią w domu pieniądze i upoważnią swoje żony do zapłacenia abonamentu, a odbiorą zaraz od niego swoje premie, jakie sobie biorą, ponieważ wieczorem po 6-ej godzinie wnet zapadnie zmrok to mało tylko obejść można, a dzień cały się zmarnuje.

Władysław Dymowicz

Upraszam także i ja szanownych abonentów *Gazety Polskiej*, aby raczyli uwzględnić moją trudną pracę i do powyższego ogłoszenia się zastosowali. W. RADOMSKI, Agent i Kolektor.

JESZCZE TYLKO KILKA DNI

czasu mają ci, którzy otrzymali ofertę do nabycia książek za nadzwyczajnie niską cenę.

Szanowni abonentci raczą poprosić się z nadysaniem obywatelstwa przed 1-szym Maja. Złomek i sługa

W. DYNIEWICZ.

Wiadomości Zagraniczne.

Zaburzenia anty-żydowskie.

BERLIN, 20 kwietnia. — Do Chojnic, w Prusach, musiano zawezwać wojsko, ponieważ ludność chrześcijańska przygotowywała się do zemsty na ludności żydowskiej, z powodu tajemniczego zamordowania ucznia gimnazjalnego, nazwiskiem Winter. Poszlaki są, że popełnione zostało morderstwo rytualne. Ponieważ władze nie są w stanie wysledzić mordercy, z tego powodu zdarzyło się kilka zaburzeń.

Niemiecka zachiannosc grozi Brazylii.

RIO JANEIRO, 20 marca. (Korespondencya). Z nadgranic brazylijskiej i urugwajskiej nadchodzi wiadomość, że do prowincji Rio Grande do Sul sprowadzono ogromną ilość broni i amunicji, armat Kruppa i karabinów mauserowskich oraz różnego innego materiału wojennego. Gazety federalistyczne uderzyły z tego powodu na alarm i głoszą, że dzieje się to wszystko skutkiem dobrze zorganizowanego planu, polegającego na oderwaniu południowych prowincji brazylijskich i na utworzeniu z tychże oddzielnego państwa pod protektorem niemieckim. W projekcie jest oderwać trzy prowincje, a mianowicie: Rio Grande do Sul, Parana i Santa Catharina, a więc te, w których ludność polska ogromną stanowiła przewagę, a które prasa polska w Europie Nową Polską na zwała.

Niedawno temu kolonie niemieckie w tej prowincji zwiędzał niemiecki minister do Brazylii, hr. Arco Valley i konferował z konsułami nie-

mieckimi. O czem, nie wiadomo, ale przypuszczają niemiecki, że właśnie nad prze prowadzeniem całego planu oderwania owych prowincji, ku czemu Rio Grande do Sul dawno się podobno skłania.

Gazety de Noticias i Ciudades de Rio, zamieściły szereg artykułów, omawiających plany Niemiec, które chciałyby przeszkodzić Stanom Zjedn. w rozszerzaniu swego wpływu w obu Amerykach, a uczynić to zamierzają przez objęcie kontroli nad południową częścią Brazylii.

Dżuma na wschodzie.

KAIRO, 20 kwietnia. — Dżuma zaczęła się pojawiać w różnych portach nad morzem Czerwonym, wobec czego zachodzi obawa, aby ta straszna zaraza nie dostała się do Europy.

W Indjach wypadki śmierci nie są tak liczne jak poprzednio, mimo to w zeszłym tygodniu 4000 osób umarło na tę straszna chorobę.

Brwocya zbroił się

SZTOKHOLM, 20 kwietnia. — "Rigsdag" czyli parlament szwedzki wyznaczył 3,000,000 koron na amunicję, 12,000,000 na połowę artylerję, 320,000 dla ochotniczych oddziałów wojskowych — a 1,725,000 koron na powiększenie floty.

Australia może podnieść bunt.

LONDYN, 19 kwietnia. — Australscy ministrowie mieli swoje posiedzenie w Melbourne w Australii i na niem owiano, jak należy dać odpowiedź Chamberlainowi na jego proponowaną przezeń zmianę w samorządzie australiskim. Co uchwalono na razie nie jest wiadomem. W Londynie jednakże przypuszczają, że ministrowie australscy nie zechcą sankcyonować poprawki proponowanej przez premiera ministrów angielskich, i że spór ten będzie mógł doprowadzić do buntu Australczyków. Propozycja przez Chamberlaina'a zmiana polega na tem, że są-

dy najwyższe w Australii za leżeć mają od angielskiego komitetu sprawiedliwości z tajnej rady.

Turecka upartosc.

LONDYN, 20 kwietnia. — Stanowisko jakie zajęły Stany Zjednoczone wobec Turcji, zwłaszcza teraz kiedy rząd turecki lekceważy wszelkie protesty mocarstw w sprawie podniesienia cel, jest tu przedmiotem powszechnej dyskusji. Zdaje się, że sultan jest poddmowny do oporu i wskutek tego lekceważy pogroźki Stanów Zjednoczonych. O sprawie tej powiada "St. James Gazette": "Jeżeliby Stany Zjedn. zaprzęgnęły postawić stopę na Azyl Mniejszej, to mogłyby się przekonać, że ani Niemcy ani Rosya nie byłyby obojętnymi widzami. Z naszej strony, nie mogłyby się spodziewać niczego więcej jak tylko sympatyi i dobrej woli."

Wysługi automobilami zabronione.

PARYZ, 19 kwietnia. — Z powodu zbyt częstych nie szczęść wydarzających się przy wyszczegach automobilami, prefekt policyi paryskiej, p. Rene Cavard, zabronił urządzania takich wyścigów, oczywiście ku wielkiemu zmartwie niu fabrykantów tych nowych wehikulów i klubów automobilowych. Publiczność jednak że cała, bierze stronę prefekta, a równie i pisma miejscowe chwalą rozporządzenie prefekta policyi, nieszczęścia bowiem zdarzały się zbyt często.

Skandal w ministerstwie wojny.

LONDYN, 19 kwietnia. — W ministerstwie wojny wychodzą obecnie na jaw skan dale, które mogą mieć jak najgorsze następstwa. O skandalach tych ludność angiel ska dowiedziała się dopiero teraz, podczas gdy powinny one wyjść na jaw przed dwoma miesiącami, tj. kiedy lord Roberts przesłał ostrą krytykę poprzednich dowódców armii angielskiej w połud. Afryce. Trzymanie w tajemni cę listu Roberta mogło nastąpić jedynie wskutek faworyzowania pewnych generałów, którzy powinni byli być odwołani, a nie zostali, aby mogli nadal pobierać wysokie pensje.

Gazety londyńskie z oburzeniem wielkiem domagają się, aby prawdę opublikowano, nie osłaniając nikogo. Żądają one, aby zbadano sprawę tak Methuen'a jak i gen. Gatacre.

Pogłoski jakoby generało wie Buller i Warren zostali odwołani, nie sprawdzają się dotąd.

Wielka huta szklana w Meksyku.

MONTEREY, Mex., 19 kwietnia. — W. T. Modes, właściciel hut szklanych w Indianie w Stanach Zjednoczonych, poczynił już pierwsze kroki do założenia tutaj wielkiej huty szklanej. Reprezentuje on syndykat, który w przedsiębiorstwo to zamierza włożyć płynności milionów dolarów.

Nie ma nadziei interwencji.

WIEN, 19 kwietnia. — Hrabią Goluchowski, austriacko-węgierski minister spraw

zagranicznych, ogłosił list w odpowiedzi na rezolucyę przyjętą w Lincu, stolicy Austrii Wyższej. W liście tym powiada minister:

"Propozycya, aby Austrya przyłączyła się do ruchu mającego na celu zaofiarowanie interwencji na korzyść Boerów, jest beznadziejną, zwłaszcza, że Wielka Brytania zajęła wcale nie dwuznaczną postawę wobec podobnego ruchu."

Dyplomaci wiedeńscy przywiązują wielką wagę do słów ministra i zapewniają, że w podobny sposób zapatrują się na tę sprawę inne dwory europejskie.

Kumasał sąda pomocy.

ACCRA, w Zach. Afryce, 19 kwietnia. — Nadchodzi wiadomość, że miasto Kumassi zostało obłożone i że sytuacja może być bardzo groźną, jeżeli wkrótce pomoc nie nadejdzie. Sir Fr. Mitchell Hodgson, gubernator, żądał posiłków, które też zostały mu już wysłane.

Krajowcy twierdzą, że powstanie wzięcone zostało Intrygami francuskimi.

Skandal w Rosji.

WIEN, 19 kwietnia. — Dwaj rosyjscy generałowie i czterdziestu dwóch oficerów marynarki rosyjskiej, zostali aresztowani w Sebastopolu z powodu niedoborów w oddziale konstrukcyi, obliczonych na miliony dolarów.

Znaleźli śmierć w nurtach rzeki.

BINGEN, 19 kwietnia. — Prom z dwudziestu studentami, należącymi do Katolickiego Stowarzyszenia studentów, rozbił się na rzecze Renie, i rozbił się na rzecze Renie, i rozbił się na rzecze Renie, i rozbił się na rzecze Renie, i rozbił się na rzecze Renie.

Obostrzenie praw przeciw prasie polskiej.

BERLIN, 19 kwietnia. — Władze rządowe widziały się zmuszone do wydania zakazu na sprzedaż gazet polskich, ponieważ od niejakiego czasu pojawiają się w nich ustawiczne ataki na Niemców.

W przededniu wojny.

YOKOHAMA, 20 kwietnia. — Stosunki między Japonią a Rosją zaostrzają się coraz bardziej. Na pozór wszystko jest spokojnie, ale nadzwyczaj częsta wymiana depesz między Japonią a Koreą wskazuje, że się zanosi na coś poważnego.

Japonia studyowała dobrze historję Rosji i wie doskonale, że jeżeli tylko Moskale staną jedną nogą w Korei — to zagarną zaraz cały półwysp i grozić następnie będą zamtąd Chinom i Japoni. Wobec tego postanowiono nie dopuścić Rosji do Korei, choćby przyszło stoczyć krwawą walkę.

Dreyfus posiada dowodów.

PARYZ, 21 kwietnia. — Alfred Dreyfus przybył ze siostrzeńcem do Genevy, i stara się otrzymać dowody swej niewinności we Włoszech, w Niemczech i w Austrii, udając się bezpośrednio do tych rządów.

Zawiadomiamy on jednakże swych przyjaciół, że nic

Wydalania polaków robotników.

HAMBURG, 22 kwietnia. — Rząd pruski rozpoczął na nowo wydalanie robotników z prowincji Schleswig, a tym razem być może naraził się na zażalenie ze strony rządów rosyjskiego i austriackiego. W tych dniach wydano ośmiu robotników Polaków, pochodzących z Król. Pol. i z Galicji, a zatrudnionych dotąd przy kolei pomiędzy Tinglaff i Sondenburg.

Car rosyjski w Moskwie.

MOSKWA, 22 kwietnia. — Od czterdziestu lat nie odbywały się w Moskwie tak uroczyste, jak odbywają się obecnie z okazji carskiej wizyty. Car przyjmował dzisiaj na audyencyi różnych rosyjskich i obcych dygnitarzy, a między nimi generała Pawlikowa, bułgarskiego ministra wojny.

O północy odbyło się nabożeństwo w cerkwi Spass na Boru, na którym byli obecni car i carowa.

Moskwa cała jest iluminowana i będzie iluminowaną jeszcze przez dwa dni. Wież Kremlinu zwłaszcza porą wieczorną, przedstawiają śliczny widok.

Pożary lasów w Kanadzie.

WINNIPEG, Man., 22 kwietnia. — Wzdłuż południowo-wschodniej linii kolejowej pały się lasy od kilku dni. Szkoda dotąd niewiadoma, przypuszczają jednakże, że dojdzie napewno do miliona dolarów, jeżeli nie więcej. Z ludzi nikt życia nie utracił, zginęli wszakże bardzo dużo koni, używanych przy pracy w lesie.

Wielkie niebezpieczeństwo groziło też pociągowi osobowemu. Maszynista gdy wjechał w pałacy się las, nie wiedział początkowo co czynić, wnet jednakże zrozumiał, że sytuacja jest bardzo niebezpieczna, puścił pociąg całą siłą pary i zdołał szczęśliwie wyostać się na bezpieczne miejsce. Wzruszające historie opowiadają niektóre osoby, które ratowały się musiał przez ognem. Ludzie ci potracili całe mienie, wśród dymu duszącego błądzili po całych dniach, a niejednokrotnie musieli wchodzić do wody po szyję, aby się nie spalić.

W lasach spaliło się przeszło 60 wozów. Z dwustu ludzi zajętych wyrebywaniem lasu, trzydziestu wyostało się już na bezpieczne miejsce, reszta jeszcze błądził w lasach.

Sultan uległ groźbie.

KONSTANTYNOPOL, 22 kwietnia. — Stanowisko, zajęte przez amerykańskiego ministra Hay względem Turcji, w sprawie należnego odszkodowania za zniszczenie własności misyonarzy amerykańskich w Armenii, zmusiło sultana do uległości. Sultan zgadza się wypłacić odszkodowania na tych samych warunkach, na jakich wypłacać będzie odszkodowania obywatelom innych państw, którzy również w czasie owych rzezi szkody ponieśli.

Na tę uległość sultana wpłynęła najwięcej groźba, iż Stany Zjednoczone posłażą swoją flotę na morze Śródziemne, aby zbombardować miasto Smyrna.

Sultan przystał nietylko na żądania Stanów Zjedn., ale także i na żądania mocarstw europejskich w sprawie podwyższenia cla u siebie, czemu dotąd mocarstwa te daremnie się opierały. Obecnie sprawa ta oddana zostanie innym rządów do rozpatrzenia.

Turecki torpedowiec wysadzony w powietrze.

KONSTANTYNOPOL, 24 kwietnia. — Z Bajrut w Syrii donoszą, że turecki torpedowiec Szmaly został tamże rozszadzony wskutek eksplozji d. 21 kwietnia, i że wskutek tej katastrofy dwadzieścia osób utraciło życie.

Niemcy przeczą.

BERLIN, 24 kwietnia. — Wiadomość, jakoby Niemcy planowały zajęcie południowych prowincji brazylijskich, nazywają tu absurdem. Osoby stojące blisko rządu, zapewniają, że plan podobny nie istnieje, i że emigracya Niemców do Brazylii zmniejsza się obecnie.

Jeszcze o prawa językowe.

WIEN, 24 kwietnia. — Rząd zamierza ogłosić nowe prawo językowe, jeżeli do tyczasowe spory nie zostaną załagodzone w jaki sposób, jeżeli kwestya językowa nadal by miała być obstrukcyą we wszelkich naradach izby poselskiej. Nowe prawo dzieli Czechy na trzy części, a więc niemiecką, czeską i rzeszańską. W niemieckiej język niemiecki ma być urzędowym, w czeskiej czeski, a w mieszanej taki, na jaki większość mieszkańców danej miejscowości się zgodzi.

Czesi nie kontentują się jednakże tem prawem, ale żądają, aby czeski język w całych Czechach był urzędowym. Podobno cesarz nosi się z myślą zmiany konstytucyi, jeżeli Czesi nie zgodzą się na nowe prawo, i będzie chciał zaprowadzić rządy federalistyczne.

Washington.

WASHINGTON, D. C., 19 kwietnia. — Minister Hay nie traktował jeszcze z rządami Nikaraguańskim i Costa Rica o pozwolenie przekopania kanału, ale mógł to uczynić każdego czasu. Panowie Corea i Celos, przedstawiciele tychże rządów w Washingtonie odebrali właśnie instrukcyę, co mają czynić w tym względzie. Tak Nicaragua jak i Costa Rica chcą wydzierżawić Stanom Zjedn. pas gruntu wzdłuż rzeki San Juan na czas 99 albo 999 lat.

WASHINGTON, 20 kwietnia. — Cenzus kubański został ukończony, a z niego okazuje się, że ludność wyspy wynosi 1,572,797 dusz, z tego 815,205 mężczyzn, a 757,592 kobiet. Krajowa ludność biała liczy 447,372 mężczyzn, 462,926 kobiet, napływowa 115,760 mężczyzn i 26,455 kobiet. Miasto Hawana liczy 235,981 mieszkańców, prowincya tejże nazwy 424,804.

Inne prowincje liczą: Matanzas—202,444, Pinar del Rio—173,664, Porto Príncipe—88,234, Santa Clara—456,536, Santiago—327,715. Osób niezamężnych jest 1,108,709, żonaty 246,351, a 131,787 żyje na mocy obopólnej zgody. Rasa czarna jest w znacznej mniejszości.

WASHINGTON, 20 kwietnia. — Komisya Handlu polecała senatorowi Macon przedstawić dokładne raporta odnośnie do ulepszenia rzek Illinois i Desplaines, tak, aby obie mogły być odpowiednio do żeglugi z rzeki Illinois do jeziora Michigan.

WASHINGTON, D. C., 22 kwietnia. — Z powodu ogromnego wzrostu imigracyi japończyków i Chińczyków, wprowadzonych do Stanów Zjednoczonych w sposób oszukawczy, głównie za kontraktami do pracy, H. A. Taylor, asystent ministra skarbu proponuje masową deportacyę tej niepożądaney klasy robotników, obniżających płacę amerykańskim robotnikom.

Z FILIPIN

MANILA, 22 kwietnia. — Ubiegły tydzień był najkrwawszym w obecnej wojnie filipińskiej, bo jak raporta wykazują w bitwach zeszłego tygodnia stoczonych zabito 378 Filipińczyków, 12 oficerów i 244 zabrano do niewoli, a rannono z pewnością drugie tyle. Ze względu, że Filipińczycy nie posiadają szpitali polowych, wielka ilość poranionych umrze zapewne, tak, że straty Filipińczyków w zeszłym tygodniu napewno na tysiąc zabitych i zmarłych wskutek ran liczyć można. Amerykanie mają dziewięciu zabitych i szesnastu poranionych.

Drobne Wiadomości Zagraniczne.

— W Londynie rozpoczęły się w tym tygodniu wyścigi samochodów, których około 80 ma przebyć przestrzeń 1000 milową i przejeżdżać przez różne miasta.

— W Kecskemet w Węgrzech, odbył się pojedynek pomiędzy hr. Ottonem von Bissingen and Rippenburg, majorem 13 pułku huzarów, a porucznikiem Bekacys z tegoż samego pułku. Hrabią został zabity pierwszym wystrzałem. Powodem pojedynku miała być sprzeczka przy grze w karty.

Ostatnie Wiadomości.

PRETORYA, 25 kwietnia. — Zjednoczone wojska boerskie oblegają jeszcze Wepe-sker. Udało się im zabrać generałowi Brabant znaczną ilość bydła i broni. Pod Do Wetsdorp Anglicy pobici zostali i zamyslały cofnąć się. Cronje (widocznie drugi syn sławnego generała, znajdującego się na wyspie św. Heleny,) donosi, że pod Boshof stoczył z Anglikami ciężką bitwę. Anglicy cofali się ze wzgórz na wzgórze.

LONDYN, 25 kwietnia. — Cała armia Roberta wyruszyła w pole, podzieliwszy się na mniejsze oddziały. Dotąd nie przyszło do walnej bitwy, ale spodziewać się należy wkrótce wielkich rezultatów.

INTERES BANKOWY.

Kurs pieniędzy, które wysyłamy do Europy, jest następujący:

	KURS	PORTURYUM
MARKA—do Niemiec, W. Ks. Poznańskiego, Prus Wschodn. i Zachodnich i Szwajcarii	24 ⁵⁰ / ₁₀₀	15c
GULDEN czyli ZŁR.—do Austrii, Galicyi, Czech, Moraw i Węgier	41 ⁵⁰ / ₁₀₀	25c
RUBEL—do Rosyi, Litwy i Polski pod Moskalem	52 ⁵⁰ / ₁₀₀	25c
FRANK—do Francyi, Szwajcaryi i Belgii	18 ⁵⁰ / ₁₀₀	15c
GULDEN—do Holandyi	42 ⁵⁰ / ₁₀₀	25c
KRONER—do Danii, Szwecyi i Norwegii	27 ⁵⁰ / ₁₀₀	25c
LIRA—do Włoch	18 ⁵⁰ / ₁₀₀	25c

1) Do każdej pomyłki pieniężnej trzeba dołączyć 4c na revenue Stamp (podatek wojenny). 2) Niewolno nikomu pośredniczyć w przesyłce pieniędzy, kto nie jest pod kontrolą rządową.

WŁADYSŁAW DYNIEWICZ.

Kalendarz Tygodniowy.

Kwiecień.

26 C. P. M. dobrej rady, Filipa N.
27 P. Peregryna, Anast., Teofila.
28 S. Witalisa, Waler., Germana.
29 N. Piotra m., Feliksa p.
30 P. Katarzyny S., Petronelli p.

Maj.

1 W. Filipa i Jakóba ap.
2 Atanazyusza, Zygmunta.

POLSKA.

Pod Moskalem.

— Do Warszawy przybyło osmłu włościan ze wsi Brzeziny, powiatu chełmskiego, gub. lubelskiej, pokąsanych przez wściekłego kota. Kot, według opowiadań przybyłych, dostał wściekliczny skutkiem karygodnej swawoli wyrostków wiejskich, którzy wyrwali mu ząb. Pierwszego opatrzenia ran dokonano w lubelskim szpitalu św. Wincentego. Zabitego kota włościanie przywieźli ze sobą dla zbadania w instytucie bakteriologicznym doktora Palmirskiego.

Rozboje, napaści i rabunki pod Warszawą stają się z dniem każdym coraz częstsze. Oto niedawno ofiarą napaści pod samem miastem padł włościanin z Czerniakowa, Wojciech Uklej. Wieczorem o godzinie 11-tej, tuż w pobliżu Czerniakowa, na U. napadło pięciu rabusiów z zamiarem oddania pieniędzy. Silny mężczyzna z początku walczył z napastnikami, lecz po chwili, pod ciosem nożów i palek, upadł krwią zbroczony. Przywieziony do domu Uklej, w kilka godzin od upływu krwi umarł. Straży ziemskiej udało się schwycić rozbójników; są to mieszkańcy wsi Sikierek: Robert Sobociński, Konstanty i Jan Politywscy, tudzież Wojciech Baranowski. Łotrów aresztowano. Surowo będą odpowiadali za śmierć Ukleja.

Płock. — Wicedyrektor cukrowni Mała Wieś, p. Falkowski, jak piszą "Echa Płockie", na żądanie władzy zmuszony był opuścić swe stanowisko, jako poddany austriacki.

Zrodnia w Warszawie. Ulica Rycerska była znowu widownią niezwykłej zbrodni. Przy ulicy tej pod nr. 7 na parterze mieszka Władysław Trochimczuk z rodziną, złożoną z żony Bronisławy i czwórki dzieci. Razem z rodziną T. mieszkał tamże: ich krewna Konstancja Kononicka z synem Bolesławem, lat 33 liczącym, oraz sublokator Jan Padanin w wieku lat 40, dymisyowany oficer. Bronisław Kononicki i Padanin spali razem w pierwszym pokoju, od którego drzwi prowadziły do sieni. Pewnej nocy około godziny pierwszej z mieszkania tego daly się słyszeć rozpaczliwe krzyki: "ratunku!" "pomocy!" "zabijaj!" Wołanie to usłyszeli stróże nocni i lokator z pierwszego piętra Kunicki. Nadbiegli wkrótce policjant i komisarz i przemocą otworzono drzwi od sieni prowadzące na ulicę.

Krzyki pochodziły z mieszkania parterowego, od którego drzwi były zamknięte, a ponieważ nikt nie otwierał, przeto kilkoma uderzeniami wywalono je. Przybył z pomocą ujrzeni we drzwiach młodego człowieka, trzymającego w rękach siekierę i usiłującego rzucić się na nich. Widok kilku ludzi na chwilę zdetonował zbrodniarza. W oka

mgieniu obezwładniony zbrodniarz stał się potulnym i zaczął się trząść ze strachu. W pierwszym pokoju spostrzeżono zwłoki zabitego Padanina, z rozbitą zupełnie głową i pokaleczonymi rękoma i piersiami.

Według opowieści matki i żony Trochimczuka, Kononicki dostał nagłe objędu, któremu już kilkakrotnie ulegał. W nocy tej, pochwycałszy siekierę, zabił sublokatora Padanina, a następnie wpadł do drugiego pokoju i uderzył w głowę siekierą swego szwagra Trochimczuka. Kobiety rzuciły się na ratunek, lecz szaleniec również uderzył Bronisławę T. w ramię i zamierzył się na matkę. W tej chwili usłyszał dobieganie się do drzwi i opuściwszy swe ofiary, stanął przy drzwiach w pozycji obronnej. To ich ocalilo.

We Warszawie otwarto 30 marca testament śp. Paula Dąbrowskiego, byłego głównego kasyera tamtejszych teatrów rządowych. Z ogólnej sumy 60,000 rubli, jakie pozostawił w gotówce, pozostawił w gotówce, pozostawił zmarły zapisy w łącznej kwocie 15,000 rs. na cele dobroczynne, a mianowicie na kolonie letnie dla ubogich dzieci, dla towarzystwa ogrodników, dla tow. opieki nad ubogimi matkami i dziećmi, dla zakładu podrzucoków i na przytułek dla chorych.

W Warszawie powstał projekt, aby odstąpiwszy od zamiaru zakupu Sienkiewiczów dóbr ziemskich w podarunku od narodu, zakupić mu dom w Warszawie, któryby był dziełem sztuki i pozostałby zewnętrznie i wewnętrznie w związku z twórczością autora "Potopu", aby stanowić zaczątek muzeum Sienkiewicza, i aby zapewnić Sienkiewiczowi wszelkie wygody z uwzględnieniem jego upodobań wykwińskiego artysty.

Pod Prusakiem.

W. KS. POZNAŃSKIE.

Gniezno. Panowie Szekawcy wyprzedzają Poznań zakładając handel skór i skład wyrobów szwajcarskich na wielkie rozmiary. Stają więc do konkurencji z żydowskimi bazarami — dla czego Poznań na ten czyn zdobyć się jeszcze nie mógł?

Poznań. Na wszelkie sposoby bierze się hakatysty szkolny by Polaków wcielić z uczuciami ich do wielkiej ojczyzny niemieckiej. Dla dzieci szkolnych razem z rodzicami urządzane być mają wieczory rodzicielskie, gdzie to dzieci popisują się śpiewami, deklamacyami i gimnastyką — a wszystko w języku ucylizowanym — w naszym barbarzyńskim ani słysząc rozpaczliwe krzyki: "ratunku!" "pomocy!" "zabijaj!" Wołanie to usłyszeli stróże nocni i lokator z pierwszego piętra Kunicki. Nadbiegli wkrótce policjant i komisarz i przemocą otworzono drzwi od sieni prowadzące na ulicę.

Krzyki pochodziły z mieszkania parterowego, od którego drzwi były zamknięte, a ponieważ nikt nie otwierał, przeto kilkoma uderzeniami wywalono je. Przybył z pomocą ujrzeni we drzwiach młodego człowieka, trzymającego w rękach siekierę i usiłującego rzucić się na nich. Widok kilku ludzi na chwilę zdetonował zbrodniarza. W oka

uczają inaczej i szkoła inaczej — czy takie umysły mogą iść potem drogą prostą, a nie pokrętną. W rodzinach polskich naturalnie prawda przeważa, a dzieci stają się potem z biegiem lat hypokrytami wobec nauczycieli — czy w taki sposób rozwija się szkolnictwo gdziekolwiek w świecie?

Janówiec. Żona kolonisty G. z Rakowa zbliżyła się nieostrożnie do sieczkarni będącej w ruchu. Kobieta pochwyliła za suknię koło rozpędzone, porwało w górę i rzuciło kilka razy o ziemię, tak, że nieszczęśliwej polamane zostały kości i obecnie leży bez nadziei wyzdrowienia.

PRUSY WSCHODNIE I ZACHODNIE.

Chojnice. Na wykrycie morderców Wintera podwyższono nagrodę na 6700 marek temu, który się przyczyni choćby tylko do znalezienia jeszcze jakiej części ciała. Przeszłego tygodnia był w Chojnicach nadprokurator dr. Wulf z Kwidzyna, dzień zaś potem prezes rejencji kwidzyńskiej. Przybył też trzeci komisarz kryminalny dla pomagania w śledztwie.

Z powodu wypadku zbrodni tej, dyrektor gimnazjum chojnickiego nakazał, aby ci, którzy gimnazystów mają na stancyi, natychmiast mu donosili, gdyby który z gimnazystów późno w noc poza domem przebywał. Tym zaś, którzy do rozporządzenia tego nie zastosują się, nie ma być wolno nadal mlec gimnazystów na stancyi. Klucza od domu nie powinien posiadać żaden z ucni gimnazjum.

Zbłegowiska wieczorne przed mieszkaniem żydów nie ustają. Odnaczają się w tym miejscu uczniowie szkoły uzupełniającej. Spiewają szederce pieśni, tłuką okna i rozwalają drzwi. Także kilka okien synagogi kamieniami potłuczono. Policja i żandarmeria ma wiele trudu, aby spokoję przywrócić.

W Chojnicach coraz więcej się ustala mniemanie, że to jest morderstwo tak zwane "rytualne" i oburzenie przeciw żydom wzrasta. Ci zaś zwalają winę na chrześcijan. Tak pachołek rzeźnicki Heymann, żyd, opowiadał ludziom po mieście, że jako morderców aresztowano już kilku pacholków chrześcijańskich mistrza rzeźnickiego, co się z prawdą nie zgadza. Rewizje domów i przesłuchiwanie różnych osób ciągle się odbywają, ale jeszcze nikogo nie aresztowano. Gdy żydowski rzeźnik Lewy kielbasy i kisielki włożył na wóz, aby jechać do Kamienia na jarmark, policja rewidowała zawartość wozu i to samo powtórzono w Kamieniu. 26-go z. m. fotograf Heyn odfotografował znalezione części zwłok. W jego oknie wystawnem widać też popiersie zamordowanego Ernesta Wintera.

Z Człuchowskiego. Przy kopaniu sklepu w domu posiadziela L. w Zielonej (Grünshoten) znaleziono pod podłogą szkielet dorosłego człowieka. Przed mniej więcej 20 laty odbyła się w miejscowej oberży krwawa bójka, w której kilkoro ludzi zostało poranionych śmiertelnie dwóch z nich w kilka dni potem zmarło, a jeden z nich znikł bez śladu; prawdopodobnie został zabity i w sklepie zakopany. Właścicielem tego domu był podówczas niejakis Roszek, który sprzedawczy gospodarstwo, wyniósł się do Ameryki.

Augustyn Kotliński, emerytowany profesor gimnazjum ostrowskiego, zmarł 29-go lutego opatrzonego Sakramentami świętymi w 78 roku życia w Pleszewie, dokąd się przeniósł po złożeniu urzędu swego. Niebożczyk należał do rzędu owych starszych nauczycieli polskich, którzy sprawiedliwością i łagodnością umieli sobie zaskarbić szacunek i wdzięczność uczniów. Był on bardzo zdatnym peda-

gogiem i dobrym synem kraju, dla którego serce jego zawsze gorąco biło.

Inowrocław. W piśmie hakatystów "Kujawischer Bote" czytano objaw szczególniejszego zacietrzewienia. Pewna służąca, pochodząca z Królestwa Polskiego, — wezwana przed sąd inowrocławski, nie umiała zeznać po niemiecku! Cóż to za nieuki, nauczyciele szkół ludowych w Królestwie Polskiem, że uczniowie swych nie uczą "najucywillzowanego" w świecie języka!

SZŁĄSK PRUSKI.

Laurahuta. Pięciu górników zostało zabitych na szybie Richtera. Nazywają się Grycmański, Klaus, Trek, Skrzypczyk i Wojtyczka. Około 20 tys. centnarów węgla zważyło się na nich, przez co natychmiastową śmierć znaleźli. Byli oni wszyscy żonaci i pozostawili liczne rodziny.

W Polskiej Ostrawie na kopalni "Teresa" zdarzył się niedawno wybuch gazów, przy którym zranionych zostało 3 górników, z tych jeden został w domu, a dwóch ciężko rannych odniesiono do szpitala. Powód dotąd niewiadomy. Z Laurahuty (Szląsk pruski) donoszą: Straszne nieszczęście wydarzyło się na kopalni Richtera. W sobotę 17 z. m. o godzinie 8 1/2 rano zawalił się filar i pogrzebał w gruzach 5 górników. Dopiero po 37 godzinach uciążliwej pracy udało się ich wydobyc, ale już jako trupów.

Zabrze ma się stać miastem. Znow zastępcy gminy Małego Zabrze się tem zajmowali, lecz prawdopodobnie uplynie jeszcze wiele czasu, nim się to stanie, ponieważ w takim przypadku trzeba by połączyć Małe Zabrze, Stare Zabrze, Zaborze i Dorotę. To nowe miasto miało by około 60 tys. mieszkańców i dla tego starają by się o odłączenie od powiatu i utworzenie własnego powiatu miejskiego. Na to landrat i powiat nie chętnieby patrzeli.

Pod Austriakiem.

GALICJA.

Zniewaga religii przez żydów w Podhajcach! — Dnia 15 z. m., w którym przypada święto żydowskie Hamana, respicyent skarbowy w Podhajcach, pan Ludwik Geclow, idąc do gorzelni w Podhajcach w sprawie służbowej, spotkał przy tejże gorzelni dwóch żydów: Heinricha Ketrera i Izidora Fejerszteina (niby są to akademicy jacyś), przebranych w habitę św. Franciszka, przepasanych białymi paskami Franciszkańskimi, którzy udając zakonników, wyszydali zakon OO. Franciszkanów i religię rzymsko katolicką. Całe miasto w najwyższym stopniu tym faktem oburzone. Władze miejscowe polityczne, sądowe i policyjne jednak nie chciały nic słyszeć ani widzieć. O sprawie zawiadomiony został tedy najrzemieblniejszy metropolitalny konsystorz, oraz wysokie prezydium c. k. namiestnictwa.

W Lwowie aresztowano znowu handlarza dziewczętami; oczywiście, że znowu żyda, nazwiskiem Mojżesza Klinger. Ów ptaszek "geszef" swój uprawiał w ten sposób, że najprzód z ofiarami swemi się żenił, a potem je za granicę eksportował. Tym sposobem miał cały mędel "żon". — Teraz mu jednak już szesnastej "zasłubić" nie pozwolą.

Kraków. — Z Tarnowa donoszą, że w czasie ceremonii Wielkanocnej, w niedzielę, zmarł nagle ks. biskup Łobos, liczący 73 lat. Śmierć jego wywołała w szerokich kołach głębokie wrażenie.

Łagódny wyrok zapadł w sprawie tortur samborskich. Sierżant policji Rabej skazany został na 8 miesięcy więzienia, Matyga na 7 miesięcy, Hreczuk na 6 miesięcy, Kopcuch na 2 miesiące, Izański i Kalta na 1

miesiąc więzienia, Rzepka i Kirschbaum na 6 tygodni więzienia. Drozda i Wojtaszka uwolniono.

Okropny wypadek. Siedmioletni chłopak Jan Kalacz zastrzelił w Miskolcu z żartu 70-letniego dziadka swego Jerzego Kalacza.

W płomieniach znaleźli w Podegrodziu śmierć dwaj chłopcy, jeden 8, a drugi z lata liczący, synowie zarobnika Jakóba Chochorowskiego. Chłopcy bawiąc się prawdopodobnie w nieobecności rodziców, którzy wyszli na zarobek do Starego Sącza, zapalili podpalili pościel, z czego powstał pożar, a obydwoj będąc zamknięci w izbie, znaleźli śmierć w płomieniach.

Morderstwo. Z Nowego Sącza donoszą: W Wojniczu znaleziono zamordowanego tamtejszego obywatela Józefa Bykiewicza. Podejrzanych o popełnienie tego czynu uwieziono.

Pożary. W Kobylowcach, w pow. trembowelskim, wybuchł w ostatnich czasach pożar, niszcząc 7 zagrod włościańskich, wartości 3980 koron. Przyczyną pożaru dotąd nie zbadano. W Czarnym Dunaju powstał pożar ze szopy Reginy Skupień i zniszczył wszystkie zabudowania Skupieniowej wartości 1000 koron, a przeniosłszy się na sąsiednie domostwo Jana Jankuczka zniszczył także i to częściowo, wyrządzając szkodę na przeszło 2000 koron. Przyczyną pożaru w tym wypadku było nieostrożne obchodzenie się z ogniem.

MIÓD TRUCIZNA.

Jenner, wynalazca ochronnych szczepień przeciw ospie, obserwował i opisał kilka wypadków śmierci z powodu zatrucia miodem, po spożyciu znacznych jego ilości. Przyczyna trującej działalności miodu leży w tem, że pszczoły, zbierające siodzyc z roślin przelotnych, zabierają także częstotliwie trujące. Najbardziej niebezpieczne rośliny są azalie, redodendron, które zawierają trującą istotę: andromedotoxynę.

Drogi pomysł. — Do tego czasu nieszany, lecz znany lekarz z Washington Co., Maryland, niedawno zobowiązał sobie świat medyczny obu hemisfer za prosty pomysł zaznaczony w odczycie mianym przed Medysem Stowarzyszeniem w Maryland.

Odczyt ten przedkładał w tym czasie p. dr. lekarski, nawet przez "Medical Review of Reviews" i mimowoli nasuwa się pytanie: "Dlaczego to myśl nie przyszła wcześniej?"

Jego myślą jest, że lekarze powinni dbać mniej o szmery w sercu, a więcej za to o wzmożenie serca. Twierdzi on zupełnie słusznie, że ta sama czerwona, bogata krew, która idzie na wzmożnienie i rozwijanie innych mięśni ciała, wzmacnia również mięśnie i ścianki komórek serca. Czytamy w biblii, że "krew jest życiem." Tak jest, obojętnie idzie na wzbogacenie krwi, pewnie i wzmocni czynności serca.

Jakie 34 lat temu młody człowiek z bladą wyhodną twarzą przybył do piszącego i rzekł, że miał już nie wiele miesięcy do życia.

"Dlaczego, oż za cierpienie oięgniasta, Janie?"

"Jakie cierpienie? Ja to właśnie chciałem słyszeć opinie doktora. Inni lekarze nie dają mi nadziei."

"Leż, gdy tylni ich już radsio nad twoją słabością i wysocy zgodzi się na jedno, musieli zatem powiedzieć ci, jaki jest rodzaj tej choroby?"

"Moje serce, moje serce; wszyscy powiadają, że serce moje zaczyna się już wyczerpywać!"

To by powinno być dlań przyjemną wiadomością. Aby go po oieszyć, piszący powiedział mu, że ludzie ze słabością sercową żyli nieraz bardzo długo przy dobrej opiece. To uspokoiło go nieco. Dawano mu stary Purgana Krwi (teraz znany jako Dra Piotra Gomoza) a chory ożył żyje do dzisiaj, zdrow i wesół.

Miejmy nadzieję, że inni, którzy przesłannymi są chorobą sercową, znajdą Dra Piotra Gomoza również skutecznem. Przygotowane jest przez Dra Peter Fahrney, Chicago

NOWE PREMIE.

Oprócz książek podanych w poprzednich numerach gazety, wydajemy na premię w cenie \$1.00 Książki do Nabożeństwa sprowadzone w tych dniach z Europy. Do każdej premii trzeba dołączyć 10 centów na przesyłkę.

ANIÓŁ STROŻ Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkiem niesporów i pieśni łacińskich (Wydanie dla obojga płci.) 72 11 sk. W moonej oprawie ze słocnymi brzegami i tytulikami format 3 1/2 x 5 cali, 635 stronice, (dawniej \$1.00) teraz 40c

ANIÓŁ STROŻ Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkiem niesporów i pieśni łacińskich (Wydanie dla obojga płci.) 3 1/2 x 5 W moonej oprawie, ze słoc. tytuł., czerwone brzegi (dawniej \$1.00) teraz 85c

ANIÓŁ STROŻ Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkiem niesporów i pieśni łacińskich. 3 1/2 x 5 (Wydanie dla obojga płci) w okuciu i klamerką w skórkowej oprawie (dawniej \$1.50) teraz 80c

ANIÓŁ STROŻ Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkiem niesporów i pieśni łacińskich. 3 1/2 x 5 No. 40. (Wydanie dla obojga płci) oprawna ord. w skórkę cięgię, z klamerką, pięknymi wyiskami i słoc. brzegami, oraz nabijanymi naróznkami metalowymi (dawniej \$4.00) teraz \$1.60

ANIÓŁ STROŻ Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni, służący dla dusz pobożnych z dodatkiem Nieszporów i pieśni łacińskich. 3 1/2 x 5 (Wydanie dla obojga płci), oprawne ślicznie w aksamit z wyrobami z kości i metalu, z trzema medalikami (dawniej \$1.50) teraz \$1.35

ANIÓŁ STROŻ Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni, służący dla dusz pobożnych, z dodatkiem Nieszporów i pieśni łacińskich. 3 1/2 x 5 (Wydanie dla obojga płci), oprawne ślicznie w aksamit z wyrobami z kości i metalu, z trzema medalikami, okute i srebrną klamerką słoczone brzegi, oena \$1.00

ANIÓŁ STROŻ Chrześciana Katolika. Zbiór modłów i pieśni, służący dla dusz pobożnych, z dodatkiem niesporów i pieśni łacińskich. (Format 3 1/2 x 5.) (No. 92.) Oprawna biało w imitacyi kości słoniowej, z kolorowymi kwiatami, z wyrobami z perłowej macicy i mosiądzu, z kością klamerką i słocnymi brzegami. Cena \$1.50

ANIÓŁ STROŻ Chrześciana Katolika. Zbiór modłów i pieśni, służący dla dusz pobożnych, z dodatkiem Nieszporów i pieśni łacińskich. (Format 3 1/2 x 5.) (No. 92.) Oprawna biało w imitacyi kości słoniowej, z kolorowymi kwiatami, z wyrobami z perłowej macicy i mosiądzu, z kością klamerką i słocnymi brzegami. Cena \$1.50

BĄDZ WOLA TWOJA (wydanie warszawskie, osobne dla mężczyzny i osobne dla niewiast) . . . \$3.00 i \$3.50

BOG MOJA NADZIEJA, 8 i 12.

BOG Z TOBĄ. — Księgociska do nabożeństwa dla Katolików. Za pozwoleniem Zwierzchności duchownej. Format (2 1/2 x 3 1/2) Oprawne osobnie w imitacyi skórkę i słocnym tytulikiem. Cena 10c

BŁOGOSŁAWY PANU. — Zbiór Nabożeństw Katolickich, oprawna w aksamit, z wyrobami metalowymi, okute i ze zamkiem . . . 1.00

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 2 1/2 x 3 1/2 (No. 91.) Oprawna biało w imitacyi kości słoniowej, z wyiskami i tytulikami format 3 1/2 x 5 cali, 635 stron., (dawniej \$1.00) teraz 40c

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 2 1/2 x 3 1/2 (No. 92.) Oprawne biało, w imitacyi kości słoniowej, z kolorowymi kwiatami, z wyrobami z perłowej macicy i mosiądzu, z kością klamerką i słocnymi brzegami. Cena \$1.00

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 2 1/2 x 3 1/2 (No. 90b.) Oprawna w miękką cięgię skórkę, z wyiskami i tytulikami i słocnymi brzegami. Cena 80c

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 2 1/2 x 3 1/2 (No. 89.) Oprawne biało w imitacyi kości słoniowej z wyiskami i tytulikami i słocnymi brzegami. Cena 80c

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 2 1/2 x 3 1/2 (72 11sk.) Oprawne o zdobnie w skitogen z słocnymi brzegami. Cena 30c

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 2 1/2 x 3 1/2 (No. 49) Ślicznie oprawna w najlepszą cięgię skórkę, z wyiskami i tytulikami i klamerką. W środku książki na pochwecie znajduje się krzyż z perłowej macicy i figurą Pana Jezusa. Ślicznie się przedstawia. — Cena 50c

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 2 1/2 x 3 1/2 (No. 39.) Oprawna w najlepszą cięgię skórkę, z wyiskami i tytulikami, słoc. krzyżem i słoc. brzegami. \$1.10

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 2 1/2 x 3 1/2 (No. 40.) Oprawna w najlepszą cięgię skórkę, z wyrobami, nabijana gwózdzikami, aby skórkę się nie obcierała i klamerką. Cena \$1.35

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 2 1/2 x 3 1/2 (No. 45k.) Oprawna ozdobnie w aksamit, z wyrobami z kości i metalu, okuta, z zamkiem i z trzema medalikami. Cena 85c

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 2 1/2 x 3 1/2 (No. 93.) Oprawna ślicznie biało w imitacyi kości słoniowej, z kolorowymi kwiatami, z wyrobami z perłowej macicy i mosiądzu i klamerką z kości i słocnymi brzegami. Cena \$1.50

CHWAŁA BOGA Zbiór Nabożeństwa Katolickiego, zawierający w sobie Nabożeństwo przy Mszy Świętej, do Spowiedzi i Komunii Świętej, do Najświętszej Maryi Panny itd. itd. Oprawna ozdobnie w miękką skórkę, z wyiskami i tytulikiem, oena 1.00

CHWAŁA BOGA Zbiór Nabożeństwa Katolickiego, zawierający w sobie Nabożeństwo przy Mszy Świętej, do Spowiedzi i Komunii Świętej, do Najświętszej Maryi Panny itd. itd. (68.) Oprawne ozdobnie w skitogen z klamerką i słocnymi brzegami. Cena 40c

CICHA ŁZA Książka do nabożeństwa dla katolików, wydał Franciszek Rudnicki. Oprawna w osarną skórkę, 40c

CICHA ŁZA Książka do Nabożeństwa dla katolików, wydał Franciszek Rudnicki. Oprawne w morrokk, 50c

CICHA ŁZA Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni, służący dla dusz pobożnych, z dodatkiem Nieszporów i pieśni łacińskich. (3 1/2 x 5.) (No. 92.) Oprawna biało w imitacyi kości słoniowej, z kolorowymi kwiatami, z wyrobami z perłowej macicy i mosiądzu, z kością klamerką i słocnymi brzegami. Cena \$1.50

CICHA ŁZA Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni, służący dla dusz pobożnych, z dodatkiem Nieszporów i pieśni łacińskich. (3 1/2 x 5.) (No. 92.) Oprawna biało w imitacyi kości słoniowej, z kolorowymi kwiatami, z wyrobami z perłowej macicy i mosiądzu, z kością klamerką i słocnymi brzegami. Cena \$1.50

CICHA ŁZA Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni, służący dla dusz pobożnych, z dodatkiem Nieszporów i pieśni łacińskich. (3 1/2 x 5.) (No. 92.) Oprawna biało w imitacyi kości słoniowej, z kolorowymi kwiatami, z wyrobami z perłowej macicy i mosiądzu, z kością klamerką i słocnymi brzegami. Cena \$1.50

CICHA ŁZA Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni, służący dla dusz pobożnych, z dodatkiem Nieszporów i pieśni łacińskich. (3 1/2 x 5.) (No. 92.) Oprawna biało w imitacyi kości słoniowej, z kolorowymi kwiatami, z wyrobami z perłowej macicy i mosiądzu, z kością klamerką i słocnymi brzegami. Cena \$1.50

CICHA ŁZA Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni, służący dla dusz pobożnych, z dodatkiem Nieszporów i pieśni łacińskich. (3 1/2 x 5.) (No. 92.) Oprawna biało w imitacyi kości słoniowej, z kolorowymi kwiatami, z wyrobami z perłowej macicy i mosiądzu, z kością klamerką i słocnymi brzegami. Cena \$1.50

CICHA ŁZA Książka do nabożeństwa dla katolików, wydał Franciszek Rudnicki, Okute w morrokk z metalowym krzyżem, i okute i z posrebrzaną klamerką 75c

CICHA ŁZA Chrześciana... Książka... 1.20

CICHA ŁZA Chrześciana... Książka... 80c

CICHA ŁZA Chrześciana... Książka... 1.80

CICHA ŁZA Chrześciana... Książka... 1.25

CICHA ŁZA Chrześciana... Książka... 1.00

CICHE WESTCHNIENIA... Książka... 75c

DUNINA, książka... 1.00

DUNINA, książka... 1.50

DUNINA, książka... 1.50

DUNINA, książka... 1.50

DUNINA, książka... 1.50

DUNINA, książka... 1.50

DUNINA, książka... 1.50

DUNINA, książka... 1.50

OLETARZYK ZŁOTY... Książka... 1.80

OLETARZYK ZŁOTY... Książka... 80c

OLETARZYK POLSKI... Książka... 1.00

PANIE ZOSTAŃ Z NAMI... Książka... 75c

PEREY NABOŻENSTWA... Książka... 1.00

PEREY... Książka... 1.00

PEREY... Książka... 1.00

PEREY... Książka... 1.00

PEREY... Książka... 1.00

PEREY... Książka... 1.00

PEREY... Książka... 1.00

PEREY... Książka... 1.00

PEREY... Książka... 1.00

PEREY... Książka... 1.00

SKARB DUSZY... Książka... 1.75

SKARB DUSZY... Książka... 75c

SKARB DUSZY... Książka... 85c

SKARB DUSZY... Książka... 1.00

SKARB DUSZY... Książka... 75c

SKARB DUSZY... Książka... 1.25

SKARB DUSZY... Książka... 85c

SKARB DUSZY... Książka... 1.00

SKARB DUSZY... Książka... 75c

SKARB DUSZY... Książka... 1.00

SKARB DUSZY... Książka... 1.00

SKARB DUSZY... Książka... 1.00

SKARB DUSZY... Książka... 1.00

SKARB DUSZY... Książka... 1.00

było czasu uczy urzędzą... 75c

było czasu uczy urzędzą... 75c

było czasu uczy urzędzą... 75c

było czasu uczy urzędzą... 75c

było czasu uczy urzędzą... 75c

było czasu uczy urzędzą... 75c

było czasu uczy urzędzą... 75c

było czasu uczy urzędzą... 75c

było czasu uczy urzędzą... 75c

było czasu uczy urzędzą... 75c

było czasu uczy urzędzą... 75c

było czasu uczy urzędzą... 75c

było czasu uczy urzędzą... 75c

było czasu uczy urzędzą... 75c

wysze daty rzyczy całkiem... 75c

wysze daty rzyczy całkiem... 75c

wysze daty rzyczy całkiem... 75c

wysze daty rzyczy całkiem... 75c

wysze daty rzyczy całkiem... 75c

wysze daty rzyczy całkiem... 75c

wysze daty rzyczy całkiem... 75c

wysze daty rzyczy całkiem... 75c

wysze daty rzyczy całkiem... 75c

wysze daty rzyczy całkiem... 75c

wysze daty rzyczy całkiem... 75c

wysze daty rzyczy całkiem... 75c

wysze daty rzyczy całkiem... 75c

wysze daty rzyczy całkiem... 75c

siłonej kąpieli czerwone jak... 75c

siłonej kąpieli czerwone jak... 75c

siłonej kąpieli czerwone jak... 75c

siłonej kąpieli czerwone jak... 75c

siłonej kąpieli czerwone jak... 75c

siłonej kąpieli czerwone jak... 75c

siłonej kąpieli czerwone jak... 75c

siłonej kąpieli czerwone jak... 75c

siłonej kąpieli czerwone jak... 75c

siłonej kąpieli czerwone jak... 75c

siłonej kąpieli czerwone jak... 75c

siłonej kąpieli czerwone jak... 75c

siłonej kąpieli czerwone jak... 75c

siłonej kąpieli czerwone jak... 75c

FIRST NATIONAL BANK OF CHICAGO

PIERWSZY Narodowy Bank W CHICAGO

LIBRY KREDYTOWE

ZARZĄD

Henry Schoellkopf, GROSERNIK

Sprowadza po najniższych cenach

Stanisław Bobowski, Kuśnierz Polski

Stanisław Bobowski, GOSTYŃ

Tajemnicą Piękności

Complexion Cream

Używajcie Dr. Bonkers Complexion Cream

JOHN H. KELOWSKI

GREENEBAUM SONS, BANKIERZY

Racine Wagon and Carriage Co.

U STOP KRZYŻA po dol...

U STOP KRZYŻA po dol...

U STOP KRZYŻA po dol...

U STOP KRZYŻA po dol...

U STOP KRZYŻA po dol...

U STOP KRZYŻA po dol...

U STOP KRZYŻA po dol...

**GAZETA POLSKA
W CHICAGO.**

Oldest Polish Newspaper in the United States.
Appearing Every Thursday.
Established 1873.
Represents the interests of nearly 2,000,000
Poles residing throughout the United States and
Canada.
Subscription, Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING:

1 year	\$20.00
6 months	\$12.50
3 months	\$7.50
1 month	\$2.50
One line one time	40c.
Reading matter 40 cents per line per insertion.	

The "Gazeta Polska" read in all the States and Territories of the Union, in Canada, Mexico, Central America, Brazil, Chile, Argentina, Republic, in France, Great Britain and Ireland, Germany, Austria, Switzerland, Serbia, Danubian Principalities, Turkey, in Asia, Africa and Australia, and in all the provinces of ancient Poland, is really a First Class Advertising Medium.
All Communications should be Addressed to:
W. DYNIEWICZ,
Publisher "Gazeta Polska",
532 Noble St., Chicago, Ill.
"GAZETA POLSKA" BOOK DEPARTMENT.
Imported Books. We have over 400 works of our own publication and edition.

**GAZETA POLSKA
W CHICAGO.**

Najstarsza Czołowa Polska w Stan. Zjedn.
Wychodzi co Czwartek każdego tygodnia.

PRENUMERATA WNIOSKI ROZKURSI:
W Stanach Zjedn., Kanada i Meksyku... \$2.00
W Europie, Azji, Afryce, Australii,
Ameryce Południowej i Środkowej... \$3.00

POSZUKIWANIA krwawych lub znajomych nie
wynoszą jednego cala druku za raz jeden
30 centów, następnego połowę.
POSZUKIWANIA na raz jeden jak i ogłoszenia
o zmianie mieszkania lub zażądania jakiegoś
przebiegającego dla abonentów naprzód płat-
nych, bezpłatnie.

AROBENCI zmieniający adreśy powinni podawać
stary i nowy adres.

PIENIĄDZE niżej jednego dolara można przye-
brać w 1 lub 2-centowych znaczkach pocztowych.
PIENIĄDZE winno być przesyłane przez P. O.
Money Order, Express lub w liście rejestrowanym.

Reklamsów nie zwraca się.
Wszelkie listy, korespondencje i pisma, do
których nie ma adresu:
W. DYNIEWICZ,
532 Noble St., Chicago, Ill.

PIERWSZA KSIĘGARNIA POLSKA W AMERYCE
polska na składowo
Książki importowane z Europy, oraz własnego
wydania i nakładu przeszło 400 dzieł i dziełek.
Chicago, Ill., 26go Kwietnia, 1900.

AMERYKANSKIE MUMIE.

Historia balsamowania ciał w starożytnym Egipcie jest powszechnie znana. Niejedni Egipcyanie atoli znali sztukę balsamowania, albowiem znali ją także pewne ludy wschodnie, a zarazem i pierwotni mieszkańcy Ameryki, jak o tem świadczą liczne wykopaliska w różnych częściach kraju dokonywane.

Z papyrusów, odnalezionych w grobowcach Egiptu dowiedziano się, że balsamowanie było jedną z głównych ceremonij religijnych, tak bowiem nakazywała czynić religia, która uczyła, że dusza zmarłego człowieka znowu wróci do ciała po pewnym czasie i że z tego powodu ciało należy ochronić od zepsucia. Według wierzenia Egipcyan, człowiek był złożony z czterech części: — ciała, duszy, rozumu i powierzchności — "eidolon." Przy śmierci wszystkie te części oddzielały się, poczem nastąpił peryod trzech do dziesięciu tysięcy lat.

W tym czasie odbywała dusza ludzka podróże w niższym świecie jako pokutę, rozum zaś błądził po przestrzeni. Ponieważ te części po wrócić miały do ciała w czasie oznaczonym, uważano za rzecz konieczną uchronić ciało od zepsucia, i to tłumaczy nam powód balsamowania umarłych u starożytnych Egipcyan, dzięki czemu świat podziwiał owe sławne piramidy, pełne tajnych skrytek do przechowywania ciał balsamowanych, archeologowie zaś mają niewyczerpany materiał do badań tych dziwnych sposobów ukrywania chorych, zwyczajów stanowiących dla ślaj nieocenioną skarbnicę dla badaczy rasy ludzkiej. Czynność balsamowania dokonywaną była z większymi lub mniejszymi ceremoniami i wydatkami, stosownie do majątkowego stanu zmarłego. Jeżeli np. zmarły był królem, albo członkiem rodziny królewskiej, lub też człowiekiem mającym, nie szcędzono wogóle kosztów na balsamowanie, dbając, aby ono było jak najtrwalsze i o to, aby mumia spoczywała w dobrze zbudowanym grobowcu.

Balsamowania dokonywano według przyjętego rytuału, składającego się z czterech głównych części. Według pierwszej robiono najpierw nacięcia na ciele zmarłego. Drugą omawiała przygotowanie i

użycie gum, żywicy i korzeni, oraz bandaży do owinięcia ciała. Zawierała ponadto instrukcje co do metody zawiązania ciała oraz i modłów, które należało odmawiać przy każdym stopniu pracy. Trzecią część dawała instrukcje co do rytuału wodnego. Polegały one na odmawianiu modłów w czasie gdy ciało drogą wodną spławiano do miejsca spoczynku. Czwartą część natomiast zawierała przepisy jakie modły należało odmawiać w czasie złożenia ciała w grobowcu. Te księgi były wyłącznie dla kapłanów i dla posługaczy balsamowniczych. Praca balsamowania była również podzieloną. Najpierw było wyjmowanie wnętrza, które zabierało około dwa tygodnie czasu. Potem następowało solenie i napuszczanie żywicy, co znowu zabierało około trzydziestu dni, w końcu następowało namaszczenie wonnościami i bandażowanie, zajmujące znowu około trzydziestu dni — razem siedmiedziesiąt dwa dni.

Wielkie cmentarze w owych czasach miały obszerne zakłady do robienia mumij, tak jak dzisiaj przy cmentarzach krematorya coraz częściej dają się napotykać; profesjonaliści zaś balsamownicy tworzyli olbrzymią sektę. Według notatek zebranych z papyrusów egipskich w Memfis w tamtejszych zakładach mumij, nie było nigdy mniej jak ośmset ciał w procesie balsamowania. Sposób balsamowania zależał od stanowiska zmarłej osoby i od stanu majątkowego tejże. Jeżeli zmarły biedny człowiek, używano grubych bandaży, ale jeżeli zmarły pochodził z rodziny bogatej, używano bandaży z najdelikatniejszego płótna linałnego. Obwinęto każdy palec i każdy członek. Na niektórych mumiach znaleziono po tysiąc dwieście pięćdziesiąt jardów bandaży, szerokich po trzy i cztery cale.

Były różne metody robienia mumij, czas jednakże wykazuje, że metoda z epoki Tebańskiej była najlepszą, znajdującą się w jaskiniach w Arizonie, skąd też i najciekawsze okazy wykopano. Lawson powiada, że Indianie szczepu Santee w połud. Karolinie przechowywali ciała zmarłych, balsamując je jakimiś korzeniami, poczem suszyli ciało i nakrywali je korą sosny albo cyprysu. Następnie szkielet tak wysuszony obwijano w włos zwierzęcia "opossum" z rodziny skoczków i umieszczano je w pudle. Inne ciała obwijano w skóry danieli i składano je w Quilozon, które było grobowcem rodziny królewskiej. W pieczarach w Kentucky znaleziono jak najdoskonalsze mumie. Jedną okrytą w płótno i w skórę jelenią znajdowała się dziesięć stóp pod ziemią w pieczarze. Było to ciało kobiety, z głową ogoloną, stosownie do ówczesnego zwyczaju. Pod wierzchnią skórą jelenią, znajdowała się druga, pod tą materją z grubego szpagatu, a pod tą inna, lepszego gatunku i upiękniejszona brnatnymi piórami.

Mieszkańcy w okolicach północno-zachodnich balsamowali ciała zmarłych. Ciało zawieszano w pudle wysłanym skórą zwierząt lub trawą. W pewnej miejscowości w Alasce znaleziono mumie, która jest około sto pięćdziesiąt lat stara, a która wykazuje, że tego rodzaju pogrzeby urządzano przez długie wieki. Mumie, o której mowa, znaleziono na wyspie Kagamale, w pieczarze przepelnionej wywiazami siarczanymi, wydobywającymi się ze szczytów gór. Jedną z jedenaście znalezionych mumij, widocznie wodza dzikich, znajdowa-

ła się w trumnie z plecionki, wysokiej na cztery stopy i wykonanej z nadzwyczajną starannością. Powiaki, którymi skrepowane było ciało, robione były z roślin morskich i ze skór, a między tyłkami znajdowała się jedna bardzo piękna skórka wydry morskiej.

Mumie znajdujące na kontynencie amerykańskim są zwykle w pozycji siedzącej. Na wyspie San Clemente przy Kalifornii, znaleziono kilka z głową na kolanach. Prawie wszystkie były starannie zaopatrzone. Zwłaszcza mumie znajdujące w pieczarach w Arizonie stanowią bardzo ciekawe okazy pod względem opatrzenia. Na szczególniejszą też uwagę zasługują pieczary do składania mumij. Jedną z nich w Del Muerto Canon znana jest mieszkaniem Navojos jako Tse i-yak-kin. Znajduje się ona w skałce, na wysokości 80 stóp, skąd piękny rozspiera się widok na całą okolicę. W pieczarach z zachodniej strony miało być dawniej 20 oddzielnych komór, z tych 14 tylko przetrwało do naszego czasu. W pieczarach z wschodniej strony jest jeszcze 40 oddzielnych komór. Ogółem więc mogło tam być jakie 90 komór, stanowiących mieszkanie dla 60 ludzi. Niektóre z tych komór mają po 20 stóp długości, a 15 szerokości, i dwa piętra wysokości. Wschodnia pieczara posiada największą wartość, więc też rząd przedsięwziął kroki do zachowania jej od zniszczenia. Groźące ruiną kamienne budowle zostały popodpierane kamieniami, i długo jeszcze stanowią przedmiot badania. W niektórych z tych budynków okna i drzwi pozostały całkiem nietknięte, a miejscami dają się nawet piętra zauważyć. Gdyby te malownicze ruiny znajdowały się w jakiejś dolinie w Egipcie, zwracałyby uwagę tysięcy podróżników, ale tutaj oglądane są jedynie przez uczonych i uczniów szkół, lub przez turystę, który przypadkowo tutaj zabłądził.

W Egipcie balsamowano także krokodyły i koty, w Ameryce jednakże rzadko na mumie zwierząt się napotyka. Jedynie na wyspie San Clemente znaleziono psie mumie, które przesłano do muzeum przy uniwersytecie Throop w Pasadena.

Wielkie cmentarze w owych czasach miały obszerne zakłady do robienia mumij, tak jak dzisiaj przy cmentarzach krematorya coraz częściej dają się napotykać; profesjonaliści zaś balsamownicy tworzyli olbrzymią sektę. Według notatek zebranych z papyrusów egipskich w Memfis w tamtejszych zakładach mumij, nie było nigdy mniej jak ośmset ciał w procesie balsamowania. Sposób balsamowania zależał od stanowiska zmarłej osoby i od stanu majątkowego tejże. Jeżeli zmarły biedny człowiek, używano grubych bandaży, ale jeżeli zmarły pochodził z rodziny bogatej, używano bandaży z najdelikatniejszego płótna linałnego. Obwinęto każdy palec i każdy członek. Na niektórych mumiach znaleziono po tysiąc dwieście pięćdziesiąt jardów bandaży, szerokich po trzy i cztery cale.

Były różne metody robienia mumij, czas jednakże wykazuje, że metoda z epoki Tebańskiej była najlepszą, znajdującą się w jaskiniach w Arizonie, skąd też i najciekawsze okazy wykopano. Lawson powiada, że Indianie szczepu Santee w połud. Karolinie przechowywali ciała zmarłych, balsamując je jakimiś korzeniami, poczem suszyli ciało i nakrywali je korą sosny albo cyprysu. Następnie szkielet tak wysuszony obwijano w włos zwierzęcia "opossum" z rodziny skoczków i umieszczano je w pudle. Inne ciała obwijano w skóry danieli i składano je w Quilozon, które było grobowcem rodziny królewskiej. W pieczarach w Kentucky znaleziono jak najdoskonalsze mumie. Jedną okrytą w płótno i w skórę jelenią znajdowała się dziesięć stóp pod ziemią w pieczarze. Było to ciało kobiety, z głową ogoloną, stosownie do ówczesnego zwyczaju. Pod wierzchnią skórą jelenią, znajdowała się druga, pod tą materją z grubego szpagatu, a pod tą inna, lepszego gatunku i upiękniejszona brnatnymi piórami.

Mieszkańcy w okolicach północno-zachodnich balsamowali ciała zmarłych. Ciało zawieszano w pudle wysłanym skórą zwierząt lub trawą. W pewnej miejscowości w Alasce znaleziono mumie, która jest około sto pięćdziesiąt lat stara, a która wykazuje, że tego rodzaju pogrzeby urządzano przez długie wieki. Mumie, o której mowa, znaleziono na wyspie Kagamale, w pieczarze przepelnionej wywiazami siarczanymi, wydobywającymi się ze szczytów gór. Jedną z jedenaście znalezionych mumij, widocznie wodza dzikich, znajdowa-

ła się w trumnie z plecionki, wysokiej na cztery stopy i wykonanej z nadzwyczajną starannością. Powiaki, którymi skrepowane było ciało, robione były z roślin morskich i ze skór, a między tyłkami znajdowała się jedna bardzo piękna skórka wydry morskiej.

Mumie znajdujące na kontynencie amerykańskim są zwykle w pozycji siedzącej. Na wyspie San Clemente przy Kalifornii, znaleziono kilka z głową na kolanach. Prawie wszystkie były starannie zaopatrzone. Zwłaszcza mumie znajdujące w pieczarach w Arizonie stanowią bardzo ciekawe okazy pod względem opatrzenia. Na szczególniejszą też uwagę zasługują pieczary do składania mumij. Jedną z nich w Del Muerto Canon znana jest mieszkaniem Navojos jako Tse i-yak-kin. Znajduje się ona w skałce, na wysokości 80 stóp, skąd piękny rozspiera się widok na całą okolicę. W pieczarach z zachodniej strony miało być dawniej 20 oddzielnych komór, z tych 14 tylko przetrwało do naszego czasu. W pieczarach z wschodniej strony jest jeszcze 40 oddzielnych komór. Ogółem więc mogło tam być jakie 90 komór, stanowiących mieszkanie dla 60 ludzi. Niektóre z tych komór mają po 20 stóp długości, a 15 szerokości, i dwa piętra wysokości. Wschodnia pieczara posiada największą wartość, więc też rząd przedsięwziął kroki do zachowania jej od zniszczenia. Groźące ruiną kamienne budowle zostały popodpierane kamieniami, i długo jeszcze stanowią przedmiot badania. W niektórych z tych budynków okna i drzwi pozostały całkiem nietknięte, a miejscami dają się nawet piętra zauważyć. Gdyby te malownicze ruiny znajdowały się w jakiejś dolinie w Egipcie, zwracałyby uwagę tysięcy podróżników, ale tutaj oglądane są jedynie przez uczonych i uczniów szkół, lub przez turystę, który przypadkowo tutaj zabłądził.

W Egipcie balsamowano także krokodyły i koty, w Ameryce jednakże rzadko na mumie zwierząt się napotyka. Jedynie na wyspie San Clemente znaleziono psie mumie, które przesłano do muzeum przy uniwersytecie Throop w Pasadena.

Wojna Transwaalska.

LONDYN, 19 kwietnia. — Z Lorenzo Marquez telegrafują do "Daily Mail": Blisko połowa członków chicagoskiego korpusu ambulansowego, gdy je ofiarowano karabiny Mausera po przybyciu do Pretoryi, poodrywała z ubrań czerwone krzyże.

Adalbert Hay, konsul amerykański zawiadomił rząd transwaalski, że o tym wypadku będzie musiał przesłać raport do Washingtonu.

Dwustupięćdziesięciu Boerów wyruszyło dzisiaj w drogę w Waterval Ondur w zamiarze przecięcia drogi kolumnie angielskiej Carringtona.

LONDYN, 20 kwietnia. — Operacje w połud. Afryce wstrzymane zostały od paru dni, a to z powodu ulewnych deszczów, które w południowo-wschodniej Oranii zwłaszcza bezustannie padają. Wskutek tych ulew wszystkie prace strumienie zamieniły się w olbrzymie rzeki, a ziemia tak rozmiękla, że marsze wojsk są zgłota niemożliwe. Brak też wiadomości z pola walki, a te które dochodzą nie donoszą o żadnych ważniejszych wypadkach.

Nie wszystkie też te wiadomości zasługują na wiarę. I tak nieprawdopodobną jest wiadomość, że Boerowie odstąpili od oblężenia garnizonu angielskiego w Wepener, pomimo, że ciągną angielskie posiłki z dwóch stron. Możliwe natomiast jest, że Anglicy obsadzili miasto Dewetsdorp, parę dni temu bowiem w niewielkiej odległości od miasta odległości znajdowała się dywizja

Rundle'go, a przednie strażnice tuż pod granicami tegoż. Z Alival North donoszą, że przybył tamże gen. Brabant, nie wiadomo jednak jak wielkie siły ma ze sobą. Pod Wepener Boerowie mają mieć 8 do 10 tysięcy żołnierzy. Do "Daily Mail" telegrafują z Pretoryi, że razem z francuskim generałem de Villobois Mareuil padł na polu walki także rosyjski kłęcz Barstrion Morgaw.

Z ustępstwa Portugalii Anglia zaczyna już korzystać. General Carrington przybył już do portu Beira w posiadłości portugalskiej i ztamtąd rozpoczął wysłać wojska na północną granicę Transwaalu. Nim to jednakże nastąpi, upłylnie jeszcze bardzo wiele czasu, a i to kwestya, czy pochodzą Anglików na Transwaal z tej strony będzie możliwym, czy nie. O ile bowiem połud. okolica jest możliwym do takiego najazdu, to północna jest wprost niebezpieczną nawet dla większej armii, i wystarczy mały oddział celnych strzelców boerskich, aby na jednostki utrzymać w szachu. Z tej więc strony Boerowie nie bardzo się obawiają nieprzyjaciela, wielkich też sił na północ słać nie będą, trzymając główne swe armie na południe, skąd niebezpieczeństwo jest najgroźniejsze.

O istotnych siłach Boerów trudno mieć dokładne pojęcie. Krąży jednakże znowu wieść, że w okolicy Ladysmith zebrała się nowa 15,000 armia, która czeka tylko, jakaby niespodziankę urządził Bullerowi, gotującemu się do najazdu na Oranję z tej strony.

LONDYN, 22 kwietnia. — Pogłoska jakoby Boerowie odstąpili od oblężenia załogi w Wepener okazała się nieprawdziwą. Dużo też jeszcze czasu upłylnie zanim odsiecz angielska dojdzie do Wepener, bo drogi tak rozmiękły, że wojska naprzód ruszyć się nie mogą. Znajdują się one obecnie w oddaleniu 18 mil od Dewetsdorp, a ztąd do Wepener także znaczny kawał drogi.

Z Bloemfontein wysłano onegdaj depeszę, donoszącą, że w oddaleniu czterestu mil na północ od Bloemfontein pod Karee Siding pokazała się liczna armia boerska i zaatakowała angielskie wojsko, pilnujące linii kolejowej. Anglicy atoli zajmują tutaj silne stanowiska i nie dadzą się tak przedko wyprzeć. Co się zaś tyczy sił Boerów, te nie są znane dokładnie.

Wiadomość powyższa wykazuje wszelako, że Roberts odpoczął już i że wysłał pierwszą wojska w kierunku Pretoryi i że niedaleko od swej głównej kwatery napotkał na Boerów, którzy stawili mu opór. Jaki wynik tej bitwy dotychczas nie wiadomo w Londynie, a jeżeli wiadomo w ministerium wojny, to widocznie nie chce ono publikować wiadomości, które o niepowodzeniu Anglików donoszą.

Boerowie operujący dotąd na południe od Bloemfontein poczęli się cofać w kierunku północnym, ale trudno im to iść, bo drogi prawie zupełnie jednakże po stronie angielskiej nie wielkie. Siły Boerów wynosiły tutaj podobno nie więcej jak dwa tysiące.

Lorenzo Marquez, 23 kwietnia. — Anglicy wyparli podobno Boerów z Fourteen Streams. W bitwie tej zabitym miał być generał Dewet. Krąży tutaj wieść, że Boerowie syją okopy naokoło Pretoryi na odległość ośmiu mil.

BLOEMFONTEIN, 24go kwietnia. — Pomędzy Boerami a wojskiem Pole Carew idącym na odsiecz garnizonowi w Wepener, toczy się bitwa. Całą niedzielę do południa bronili się Boerowie dzielnie, jednakże o godz. 4ej opuścili pagórek Gravel, który wojska brytyjskie natychmiast zajęły.

Detroit, Mich. — J. Petrowski, 23 letni młodzieniec i dezertjer z armii Stanów Zjedn. posłubił niedawno czarną jak węgiel murzynkę.

Wielkie cmentarze w owych czasach miały obszerne zakłady do robienia mumij, tak jak dzisiaj przy cmentarzach krematorya coraz częściej dają się napotykać; profesjonaliści zaś balsamownicy tworzyli olbrzymią sektę. Według notatek zebranych z papyrusów egipskich w Memfis w tamtejszych zakładach mumij, nie było nigdy mniej jak ośmset ciał w procesie balsamowania. Sposób balsamowania zależał od stanowiska zmarłej osoby i od stanu majątkowego tejże. Jeżeli zmarły biedny człowiek, używano grubych bandaży, ale jeżeli zmarły pochodził z rodziny bogatej, używano bandaży z najdelikatniejszego płótna linałnego. Obwinęto każdy palec i każdy członek. Na niektórych mumiach znaleziono po tysiąc dwieście pięćdziesiąt jardów bandaży, szerokich po trzy i cztery cale.

Były różne metody robienia mumij, czas jednakże wykazuje, że metoda z epoki Tebańskiej była najlepszą, znajdującą się w jaskiniach w Arizonie, skąd też i najciekawsze okazy wykopano. Lawson powiada, że Indianie szczepu Santee w połud. Karolinie przechowywali ciała zmarłych, balsamując je jakimiś korzeniami, poczem suszyli ciało i nakrywali je korą sosny albo cyprysu. Następnie szkielet tak wysuszony obwijano w włos zwierzęcia "opossum" z rodziny skoczków i umieszczano je w pudle. Inne ciała obwijano w skóry danieli i składano je w Quilozon, które było grobowcem rodziny królewskiej. W pieczarach w Kentucky znaleziono jak najdoskonalsze mumie. Jedną okrytą w płótno i w skórę jelenią znajdowała się dziesięć stóp pod ziemią w pieczarze. Było to ciało kobiety, z głową ogoloną, stosownie do ówczesnego zwyczaju. Pod wierzchnią skórą jelenią, znajdowała się druga, pod tą materją z grubego szpagatu, a pod tą inna, lepszego gatunku i upiękniejszona brnatnymi piórami.

Mieszkańcy w okolicach północno-zachodnich balsamowali ciała zmarłych. Ciało zawieszano w pudle wysłanym skórą zwierząt lub trawą. W pewnej miejscowości w Alasce znaleziono mumie, która jest około sto pięćdziesiąt lat stara, a która wykazuje, że tego rodzaju pogrzeby urządzano przez długie wieki. Mumie, o której mowa, znaleziono na wyspie Kagamale, w pieczarze przepelnionej wywiazami siarczanymi, wydobywającymi się ze szczytów gór. Jedną z jedenaście znalezionych mumij, widocznie wodza dzikich, znajdowa-

ła się w trumnie z plecionki, wysokiej na cztery stopy i wykonanej z nadzwyczajną starannością. Powiaki, którymi skrepowane było ciało, robione były z roślin morskich i ze skór, a między tyłkami znajdowała się jedna bardzo piękna skórka wydry morskiej.

Mumie znajdujące na kontynencie amerykańskim są zwykle w pozycji siedzącej. Na wyspie San Clemente przy Kalifornii, znaleziono kilka z głową na kolanach. Prawie wszystkie były starannie zaopatrzone. Zwłaszcza mumie znajdujące w pieczarach w Arizonie stanowią bardzo ciekawe okazy pod względem opatrzenia. Na szczególniejszą też uwagę zasługują pieczary do składania mumij. Jedną z nich w Del Muerto Canon znana jest mieszkaniem Navojos jako Tse i-yak-kin. Znajduje się ona w skałce, na wysokości 80 stóp, skąd piękny rozspiera się widok na całą okolicę. W pieczarach z zachodniej strony miało być dawniej 20 oddzielnych komór, z tych 14 tylko przetrwało do naszego czasu. W pieczarach z wschodniej strony jest jeszcze 40 oddzielnych komór. Ogółem więc mogło tam być jakie 90 komór, stanowiących mieszkanie dla 60 ludzi. Niektóre z tych komór mają po 20 stóp długości, a 15 szerokości, i dwa piętra wysokości. Wschodnia pieczara posiada największą wartość, więc też rząd przedsięwziął kroki do zachowania jej od zniszczenia. Groźące ruiną kamienne budowle zostały popodpierane kamieniami, i długo jeszcze stanowią przedmiot badania. W niektórych z tych budynków okna i drzwi pozostały całkiem nietknięte, a miejscami dają się nawet piętra zauważyć. Gdyby te malownicze ruiny znajdowały się w jakiejś dolinie w Egipcie, zwracałyby uwagę tysięcy podróżników, ale tutaj oglądane są jedynie przez uczonych i uczniów szkół, lub przez turystę, który przypadkowo tutaj zabłądził.

W Egipcie balsamowano także krokodyły i koty, w Ameryce jednakże rzadko na mumie zwierząt się napotyka. Jedynie na wyspie San Clemente znaleziono psie mumie, które przesłano do muzeum przy uniwersytecie Throop w Pasadena.

Polacy w Ameryce.

New York, N. Y. — W zeszłym tygodniu rozpoczęto kopać ziemię pod fundamenta polskiego kościoła św. Stanisława B. i M. przy ulicy Słodziej. — Kościół Polski św. Wojciecha w górze miasta jest już na ukończeniu. Poświęcenie ma się odbyć wkrótce.

La Salle, Ill. — Ks. Bernard M. Skulik, który licznymi pracami literackimi dał się poznać Polonii amerykańskiej wydać zamierza historję tu-tejszej parafii za czas trzydziestolecia, t. j. od czasu jej założenia. Dziełko to będzie miało rzeczywistą wielką wartość, bo będzie to niejako karta z historii naszej emigracyi. Będzie ono bogato ilustrowane i na dobrym weli-nowym papierze, a obejmie około 600 stronic druku.

Wyandotte, Mich. — Na przedmieściu Glenwood od-buły się wybory na urzędników. Wybrani zostali: Fr. Lybik skarbnikiem, M. Grabarkiewicz i M. Doliński tru-stysami. Reszta urzędników innej narodowości.

Winona, Minn. — Robert A. Wolski, syn Szymo-na Wolskiego ukończył wydział medyczny w uniwersytecie stanu Minnesota i uzyskał dyplom doktora. Był on je-dynym Polakiem z pomię-dzy 56 studentów.

Ridge, Pa. — Loterya fantowa urządzona staraniem Wiel. ks. Dudkiewicza, przyniosła \$422.54 czystego dochodu, który przeznaczony zo-stał do funduszu na mający się budować kościół Polski rzymsko-katolicki pod wezwaniem N. M. P. Częstochowskiej.

Pittsburg, Pa. — Józef Czarniewski, 12 letni chłopak, bawiąc się z dziećmi na ulicy Clifton, pokłócił się z jedena-stoletnią dziewczynką, nazwi-skiem Mary Roach. W złości pochwylił za kawał cegły, cisnął nią za Maryą, ale ce-gła na nieszczęście uderzyła w głowę 8 letnią Annę siostrę Maryi. Cios był tak silny, że dziecku w tejże chwili pękła czaszka, wskutek czego umarła następnego dnia rano. Józef Czarniewski został are-strowany.

Sobleski, Ill. — W wyborach miejskich zwyciężyli tutaj po raz pierwszy Polacy, co się im też słusznie należało, gdyż ludność miasteczka jest w większości polska. Niemcy, przeważnie właściciele szynkowni, są w znacznej mniejszości, a pomimo to Polacy pozwalali im dotąd rządzić sobą — chociaż wiadoma ta rzecz, że jak "świat światem Niemiec Polakowi nie będzie bratem." Wybrani zostali następujący Polacy na urzędach: Józef F. Gojke, Fr. J. Pawlowski i Józef Okraj na trzustowych; Jakób Czaszewicz na skarbnika i Michał Dutkowski na konstabla. Życzyćby należało, aby Polacy i przez następne terminy swolich, a nie Niemców popierali.

Toledo, O. — Rodacy w Toledo zaczęli już pracować nad zebraniem funduszu na pokrycie kosztów mającego się odbyć sejmu Zw. Nar. Pol. za dwa lata. Z balu urzędzonego przez tow. Jana III Sobieskiego zebrano na czysto \$101.25, którą to sumę złożono do kasy towarzystwa.

Menominee, Mich. — Ks. biskup Eis z Marquette, Mich., poświęcił odnowiony polski kościół św. Wojciecha w Menominee w zeszłą niedzielę, d. 22go kwietnia i u-dzielił tu bierzmowania.

Milwaukee, Wis. — W zeszłym tygodniu objęła rządzą miastem nowa rada miejska. Major miasta potwierdził następujące nominacje: Fr. Nieziorawskiego jako komisarza robót publicznych i Antoniego Szczepińskiego, jako swego sekretarza. Stracili Polacy jednego członka z dyrekcji biblioteki publicznej.

Shamokin, Pa. — Piętnastoletni młodzieniec J. Kędziora, pracujący przy wago-nach na Henry Cloy, uległ złamaniu ręki. Wszedł on po-

między wagony, które niespodzianie ruszono, tak, że ręka dostała się pomiędzy dwa wozy.

Priceburg, Pa. — A. Stone, gubernator pennsylvanjski, zatwierdził wybór i podpisał dyplom Jana Sliwińskiego z Priceburg, jako sędziego pokoju na następnę pięć lat. Sędzia taki może przyjmować i sądzić kryminalne i cywilne sprawy z całego powiatu Lackawana. Jest to jedyny Polak piastujący tam urząd już drugi termin w powiecie Lackawana.

Pe Ell, Wash. — Obecnie jest tutaj 60 polskich rodzin; wszyscy przeważnie mężczyźni mają pracę. Farmy tu są nie złe, ziemia dobra, ale trudna do wygrudowania, dlatego też Polacy tu-tejsi wolą pracować w tartakach.

Stan Washington jest podobny do Pensylwanii. Góry aż pod niebiosa sięgające i nie przebyte lasy. Jest też dużo kopalń węgla, żelaza i złota, dla tego stan Washington, ma wielką przyszłość przed sobą. — Polacy w Pe Ell żyją w przykładowej zgodzie, a obecnie myślą o budowie nowego kościoła, bo stary jest za mały. W tym celu urządzają loteryę fantową.

South Bend, Ind. — Kandydatem na członka rady miejskiej z szóstej wardy nominowano ze strony republikan-skiej pana Leona M. Kuchar-skiego. Pan K. znany jest tutaj szerszemu ogółowi jako człowiek szlachetny i uczynny i ma wszelkie szanse być wybranym d. 1go maja.

Górnicy w kopalniach węgla w całym stanie Kentucky otrzymali podwyżkę zarobku o 13 3/4 centa dziennie. Taką podwyżkę otrzymać mają górnicy w kopalniach w Tennessee.

Frank L. Sterret z Philadelphia, Pa., zakupił 1,300 akrów gruntu z pokładami węgla w pobliżu Solina, Pa., około sześć mil od Pittsburg, Pa. Pokłady węgla mają tam być bardzo bogate.

Jeszcze nie zginęła. Była krajina mlekiem i miodem płynąca, Od Niema aż po Odrę wszędzie żyłom wrząca, Której sława od morza do morza sięgała, Której waleczność strachem wrogów przejmowała. Ten kraj, to nasza Polska — to ojczyzna droga, Rosdarta przez obojowego, nikczemnego wroga, Krwi naszych ojców wszędzie potokami płyną, Przez wrogów na zniszczenie i na śmierć skazana! Ile dramatów w ziemi tej się rosgregało? Ile tam naszych matek gorzkich łez wylało? Ile tam miast, wsi, dworów, okryty osłon kuru? O tem zaświadczyć mogą pustynie Sybiru! A jednak mimo owych dręczeń i katasy, Któremi nieprzyjaciel sądził, że nas skruszy, Który sądził, że padniem pod jego obuchem, My przecież żyjemy jeszcze wolni — silni duchem!

Zyjemy, bo nieszczęścia, które w nas godniły, Inaczej nas i myśleć i być nauczyły; Poznaliśmy narzekanie, że wysiłki wszelkie, Ze bohaterkie nasze poświęcenia wielkie Mały dają rękojmy bez środków i siły, By marzenia wolności naszej się siciły. Dziś naszym celem tylko jest miłość i praca, Bo tak jedna jak druga, łączą wszystkie stany, Lepiej chroni przed wrogiem, niż warowni śroiany. Więc łączmy te ogniwa pracy i miłości W tę całość, prowadzącą do naszej wolności! Łączmy się solidarnie i pod znakiem wiary, A odzyskamy pewnie ojcyste standardy! Zabyłszy znowu proporce i nasz Orszel Biały! Zauoi pełną pierś naród smartwochwasty Tę pieść, o naszym przodkom tak s serca płynęła, Ze „póki my żyjemy, Polska nie zginęła!" Kochajmy się! Pracujmy szczerze i wytwale, A nie będą nam strasni Prusacy, Moskale!

AMERYKA.

O wielki kontrakt w Rosji. PHILADELPHIA, Pa., 19 kwietnia. — E. P. Walker z Philadelphia i J. H. McCleary z Richmond, obaj reprezentujący wybitnych finansistów wyjechali do Europy. Upoważnieni oni są do zawarcia kontraktu na budowę kolei w Rosji od Petersburga do Odessy.

Nowa ta kolej kosztować będzie około 90 milionów dolarów. Jeżeliby Amerykanie uzyskali kontrakt, natenczas główne pozycje przy budowie zająłby Amerykanie i amerykański materiał byłby głównie używany.

Rzeka w Wisconsin wylała. WAUSAU, Wis., 19 kwietnia. — Rzeka Wisconsin weszła nagle, tak, że wszystkim mostom kolejowym zagraża zerwaniem. Wzdłuż rzeki pracują ludzie wzmacniając i podwyższając waly. Z powodu ustawicznego deszczu woda w rzecze wznosiła się powolnie, a w końcu zaczęła przyspieszać.

Wyprowadził dziewczynę z pałacem się budynku. NEW YORK, N. Y., 19 kwietnia. — W fabryce materyali i łózek żelaznych firmy Charles H. Rogers & Co. na W. 18ej ulicy wybuchł pożar w piwnicy i szybko się rozpościerał.

Skupienie kapitałów. NEW YORK, 20 kwietnia. Obiega pogłoska, że fabryki "American Steel and Wire Co." przejdzie do własności Carnegiego, a w razie gdyby transakcja ta doszła do skutku, Henry C. Frick ma zostać prezesem na miejsce Gates'a, który rozkazał zamknąć dwa nacieki fabryk w kraju.

Nowy trzust fabryczny. NEW YORK, 20 kwietnia. Właściciele różnych fabryk, wyrabiających materyały do budowy mostów, zorganizowali się w jedną kompanię pod nazwą "American Bridge Co." Nowa kompania posiada \$100,000 kapitału, ale może podwyższyć go do 70 milionów.

Armour zbuduje rzeźnię. ST. LOUIS, Mo., 20 kwietnia. — P. D. Armour & Co. zamierza zbudować tutaj wielką rzeźnię, w miejscu starych rzeźni, zakupionych przed niedawnym czasem, jak się okazuje przez powyższą spółkę. Teraz zaś w okolicy tych rzeźni sprzedane zostały wielkie obszary gruntu prawdopodobnie tej samej spółce.

Walka z orionem. MUNCIE, N. Y., 21 kwietnia. — William Kahn z Eaton miał dzisiaj zdarzenie, które na długo pozostanie w jego pamięci. Wyszedł wczoraj na polowanie i postrzelił wielkiego orla, który raniony spadł na ziemię. Kahn chciał ptaka złapać żywcem.

Przyczyna pożaru nie jest znana; wiadomo tylko, że ogień powstał w aptece Domstad'a. Ponieważ zaś wiatr dął dosyć silny, więc mimo wysiłków straż nie mogła ognia zlokalizować. Spaliły się elewatory, hotele, składy różne i główny dworzec kolejowy wraz z znajdującymi się na torach wagonami. Szkody wynoszą \$400,000; asekuracja tylko \$100,000.

Byłby się ożenił z własną córką. TOLEDO, O., 23 kwietnia. — Andrew Cordiff, liczący 45 lat, miał zawrzeć onegdaj ślub w Hopedale, nie wiedząc, że narzeczoną była jego własna córka. Cordiff lat temu dwadzieścia zawarł potajemnie małżeństwo z pewną bogatą Amerykanką, a ponieważ teść nie chciał znać swego zięcia, tenże więc odjechał w świat. Od czasu do czasu pisywał listy do żony, lecz odpowiedź nie odbierał. Dowiedział się wszakże później, że żona powiła córeczkę. Później dowiedział się, że teść jego zbankrutował i zabił się. Od tego czasu stracił wszelką wiadomość o żonie i córce. Trzy lata temu rozpoczął korespondować z pewną panią, a w końcu oświadczył się jej. Wreszcie naznaczony został dziełem. Na kilka dni przed ślubem Cordiff pojechał do swej narzeczonej i tutaj przegladając album, zauważył fotografię swej żony. Oczywiście, że wtedy wydało się, że narzeczoną jest córką. Cordiff stracił więc narzeczoną, ale znalazł córkę, co go czyni szczęśliwszym więcej, niżby pozyskanie młodej żony czyniło.

Wypadek z tramwajem w Detroit. DETROIT, Mich., 23 kwietnia. — Wagon kolei elektrycznej na kolei "Shore line" najechał na odkryte wagony w pobliżu Mount Clemens z taką siłą, że wagon pierwszego pociągu wrzucony został na jeden odkryty. Siedm osób odniosło poranienia, z tych pięć dosyć niebezpiecznych.

Szczególne samobójstwo. CONNELLSVILLE, Pa., 24 kwietnia. — Nieznajomy jakiś mężczyzna popełnił samobójstwo w sposób bodaj dotąd niepraktykowany. Dostawczy się na wierzchołek pieca kokowego, należącego do kompanii H. C. Frick, wskoczył w ogień głową naprzód. W minutę później obrzadził odór rozchodzący się z pieca naokoło, przekonywał, że nie szczęśliwy człowiek spalił się i że pozostał z niego popiół. Tragiczniejsza śmierć nie wydarzyła się tutaj nigdy przedtem. Ci, którzy patrzyli na ten czyn waryata, powiadają, że strasna ta scena nie może im zejść z oczu.

Drobne wiadomości krajowe. — Samuel Hindes w powiecie Oshlomo, pod Kalamazoo, Mich., pracując w polu został napađnięty przez wielką gromadę wron, które go bardzo poraniły. Rozrzucił on sztuczny nawóz na roll, gdy nagle zjawili się około tysięcy wron, które rzuciły się na nawóz. Hindes starał się je odpuścić, ale wrony napadły nań i poczęły dzierać po twarzy, szły i po rękach. Dopiero gdy żona przybyła z flintą i zaczęła strzelać, ptaki pouciekały.

— J. W. Anderson, C. E. Anderson i Robert A. Ebe z Pittsburga, uformowali spółkę, która pobuduje nową fabrykę łańcuchów w Allegheny, Pa. — Dolina Mississippi została nawiedzona przez powódź. Z Jackson donoszą, że w niektórych miejscowościach całe plantacje zostały pozalawane. Ruch pociągów kolejowych ustał z powodu poniszczonych mostów i torów.

— Sharon Steel Co. zbuduje w Sharon, Pa., walcownicę blachy cynkowej. Fabryka stanie na gruncie kompanii na południowej stronie, przy torach kolei Erie i Pennsylvan. Główny budynek będzie miał 900 stóp długości.

— J. A. Nowak, sekr. prot. Ktoby sobie życzył kupić piękne żelazne omentarowe krzyże z figurą Pana Jezusa, to niechaj pisze po ilustrowany cennik do: N. Y. Cemetery Monumental Co., Ponsutawney, Pa.

John Craig, mający w Toledo, Ohio warsztaty okretowe, rozszerza takowe przez przybudowanie fabryki maszyn kosztem 15 tysięcy dolarów.

P. A. Summey w Macon, Ga. odesłany został do domu waryatow, okazało się bowiem, że chciał on zabić admirała Dewey, gdy tenże był w Macon d. 22 marca.

Firma "Sharon Steel Co." buduje nową fabrykę blachy w Pittsburgu.

"Pittsburg Coal Co." "Westmoreland Coal Co." i kilka innych firm Pittsburskich otrzymały kontrakt na dostawę wielkich ilości miękkiego węgla do Kanady.

Firma "Carnegie Steel Co." otrzymała kontrakt na dostawę żelaznych części do budowy podziemnej kolei żelaznej w Nowym Yorku.

Firma "Carnegie Steel Co." rozpoczęła prace przygotowawcze do budowy dwóch nowych fabryk w Duquesne, Pa. Tysiąc robotników znajdzie tam pracę.

Chicagojscy kapitaliści zbudują w New Yorku osmasto piętrowy gmach, kosztem pięciu milionów dolarów. Gmach stanie na gruncie Langdona przy Broadway.

Penn. Gas Coal Co. w Irwin, Pa. rozpoczyna pracę w dwóch nowych kopalniach, dając na początek pracę 1000 robotnikom.

We fabryce dynamitu Aja w Kawkawini, Mich., nastąpiła eksplozja dynamitu, z przyczyn niewiadomych. Trzech robotników zostało zabitych. W Bay City odczuto także wstrząsienie, że wzięto je za trzęsienie ziemi.

John Craig, mający w Toledo, Ohio warsztaty okretowe, rozszerza takowe przez przybudowanie fabryki maszyn kosztem 15 tysięcy dolarów.

John Craig, mający w Toledo, Ohio warsztaty okretowe, rozszerza takowe przez przybudowanie fabryki maszyn kosztem 15 tysięcy dolarów.

P. A. Summey w Macon, Ga. odesłany został do domu waryatow, okazało się bowiem, że chciał on zabić admirała Dewey, gdy tenże był w Macon d. 22 marca.

Firma "Sharon Steel Co." buduje nową fabrykę blachy w Pittsburgu.

"Pittsburg Coal Co." "Westmoreland Coal Co." i kilka innych firm Pittsburskich otrzymały kontrakt na dostawę wielkich ilości miękkiego węgla do Kanady.

Firma "Carnegie Steel Co." otrzymała kontrakt na dostawę żelaznych części do budowy podziemnej kolei żelaznej w Nowym Yorku.

Firma "Carnegie Steel Co." rozpoczęła prace przygotowawcze do budowy dwóch nowych fabryk w Duquesne, Pa. Tysiąc robotników znajdzie tam pracę.

Chicagojscy kapitaliści zbudują w New Yorku osmasto piętrowy gmach, kosztem pięciu milionów dolarów. Gmach stanie na gruncie Langdona przy Broadway.

Penn. Gas Coal Co. w Irwin, Pa. rozpoczyna pracę w dwóch nowych kopalniach, dając na początek pracę 1000 robotnikom.

We fabryce dynamitu Aja w Kawkawini, Mich., nastąpiła eksplozja dynamitu, z przyczyn niewiadomych. Trzech robotników zostało zabitych. W Bay City odczuto także wstrząsienie, że wzięto je za trzęsienie ziemi.

John Craig, mający w Toledo, Ohio warsztaty okretowe, rozszerza takowe przez przybudowanie fabryki maszyn kosztem 15 tysięcy dolarów.

NA PRZECZYSZCZENIE KRWI najlepsza w świecie jest The Kuflewski Sarsaparilla. Cena butelki kosztuje tylko \$1.00. Adres: The Kuflewski Drug & Medicine Co., 1335—1337 W. 23rd Street, Chicago, Ill.

Statuy i Figury św. Wielb. Duchowieństwa oraz Szan. Bractwom i Rodakom moim wogóle donoszę, że dostarczam Statuy i Figury św. do Kościołów Kaplic i ołtarzyków domowych. Gwarantuję artystyczne wykończenie, piękny kolorystyczny efekt.

NOWE KSIĄZKI. W tych dniach wyszły z pod prasy "Gazety Polskiej" następujące książki: Przez Wszystkie Pieśla, romans historyczny Maurycego Jokaya 50c

Bartek Zwycięzca, powieść historyczna Henryka Sienkiewicza 15c

Cheć między Polonią amerykańską rozpowszechnić nader piękne i pouczające dzieła, drukowane w wielu tysiącach, sprzedajemy takowe przez pewien czas po cenach BARDZO NISKICH.

BLADA HRABINA — romans przez Józefa Borna, 8 tomy 1743 stron, w mocnej oprawie, w złocistym tytulku, dawniej \$3.75, teraz \$1.50

NASZE ŻYCIE — powieść w trzech częściach, przez W. D. Chamskiego, 394 stronic, dawniej \$1.10, teraz 50c

OPACZKO CARÓW — przez J. F. Smith (z angielskiego) 954 stron, w mocnej oprawie, w złocistym tytulku, w 2ch tomach, dawniej \$2.50, teraz \$1.50

PONURY DOM W WARSZAWIE — czyli Hrabia Bogumił Kamiński, 5 tomy, każdy osobno, mocno opuszczone, w złocistym tytulku, 1729 stronic, dawniej \$3.75, teraz \$1.50

RODZINA KONFERERÓW (Józef i Kazimierz Pulchry) I. Pan Starosta Wawelski; II. Pan Marszałek Łomżyński. Obrazki historyczne przez K. S. Bodzantowicza, 612 stronic. Broszowane po 75c

Tak samo jak książki do nabożeństwa, powieściowe i inne, wydaje się na premię następujące roczniki Tygodnika Powieściowo-Naukowego w mocnej oprawie, za dołączeniem 40c na przesyłkę lub też może sam opłacić przesyłkę, jeżeli Express dochodzi do ich miejscowości.

Pierwszy Rocznik Tygodnika Powieściowo-Naukowego, w mocnej oprawie, odtobiony 54 ryzinami, zawiera: Czartowa Góra, Besimienna, Córka Hetmańska, Krwa-we Sieroty, Obrzek z naszej ziemi, Partycja sztosika czyli zakład wy-grany, Dwaj sąsiadzi, Poczołwi lud-zie, Cnota i wina, Szymek i Hand-zia, Pierwsza pycha—drugie łak-mostwo, Bóg nie opuścił, kto się Nań spuści, Szymon z Zawiała, Pi-sanki Wielkanocne; wiele powiastek czysto polskich— ludowych, obra-ków historycznych, baśni i wi le opisów rozmaitej treści naukowej. CENA \$1.00.

Drugi Rocznik Tygodnika Po-wieściowo-Naukowego, w mo-nej oprawie, obejmujący 880 stro-nic wyrażnego druku na pięknym papierze, zawiera: Trzy miesiące, Jaskinia Potępienia, Opactwo Car-ów, Opowiadanie Imię Pana Nar-woja, rotmistrza komendy gwardyi koronnej (A. D. 1769), Bratobójczy, Pamiętniki ks. Makryny Mieczys-ławskiej, Dzieci Wdowy, Dwie Ma-rye, Klara czyli zwycięstwo onoty; oprócz tego wiele pomniejszych po-wieści i powiastek, baśni, bajek i artykułów naukowych. CENA \$1.00.

Czwarty Rocznik Tygodnika Powieściowo-Naukowego, w mo-nej oprawie, obejmujący 416 stronic wyrażnego druku na pięknym papierze, zawiera: Bracia Ry-wale, Olitypa, czyli ptak stepowy, Hortensya, czyli ośara dumy, Mo-ina, czyli niepojęte drogi Opstrzo-zi, Z przeszłości Pomorza, Sta-nogrodzka kapela, Cseńnikówny, Ks. Augustyna Kordecki, przeor Pauli-ny, obrońca klasztoru cześcotoch-wskiego, Książę Almazor i jego stu-żba Mustafa, czyli jak sobie kto-śociele jak się teń i wyąpi; oprócz tego artykuły naukowe, jako to: Cudowna gospodarka w przyro-dzie i różności. CENA \$1.00.

Piąty Rocznik Tygodnika Po-wieściowo-Naukowego, w mo-nej oprawie, zawiera: Dwie Ma-sarki, Józef młody jeniec tatarski, Dwie przygody Lorka Szlaska, Żeliga, Luter w drodze do narse-rony, Tajemnica Grobowca, Piotr Krempa, Władysław Pan na Ino-wrocławiu, Powieści Serbkie, Dwa śluby, Dowcipne lekarstwo, Wojna-ż jakich mało, Dwie wioski, Urouse-oczny, Strach stłapczy, Szkodliwe Lekki, Jan Samulczak czyli obo-wość ukarana, Dwurożny oświełek, Rozbójnik morski Utwory drama-tyczne: Łobzowanie, Błazek Opę-ty, Chłopi Arystokracy, Filiaocy, Przed śnadianiem, Piosenka Wuj-szka, Berek zapieczony, Berek, od-pieczony, Mały nauczyoieł. CENA \$1.00.

Szesty Rocznik Tygodnika Po-wieściowo-Naukowego, w mo-nej oprawie, zawiera: Walka o mi-łoye czyli R. deina Lanquierów, Leśny młyn nad Czernąją, Nowo-śeńcy, Orzwał żyda, Królowski dia-tek, Ułosnik warszawski, Żładowa piecarka, Żyd w beoz, Młajster i o-seladnik, Werbel domowy, Dwa worki słoza, Sprawa o wóz, Kosiół-ofiary, Kuzna Jet, Renegat, Jał-mużna i przypowieść o pssionicy, Opowieści stepowe, Ktoby się spo-dziwał; Okrężne, Walka na śmierd i życie, Złapał się, Pożar na morzu. CENA \$1.00.

Siedmi Rocznik Tygodnika Powieściowo-Naukowego, w mo-nej oprawie, zawiera: Póńury dom w Waresławie, czyli Hrabia Bogumił Kamiński, Stanisław mło-dy Pastelnik, Wiesław, Moje le-czenie wodą ka. S. Kneippa, Ko-ściusko pod Radoławicami, Perta Go-nuli, Bohaterka z powstania 1863 r. CENA \$1.00.

Osmy Rocznik Tygodnika Po-wieściowo-Naukowego, w mo-nej oprawie, zawiera: Jan III So-bieski czyli ślepa niewolnica z Sai-rusa, Pomorzanin w Gąsawie, Bar-na-ba Fafala i Jókó Grojsewicz, Zima dystylaoya, Sybiryay, Historia o-kropna o walecznym Stasiu i o-pięknej Anuloce, Jaskinia potępię-cza, Zbójcy na Czarstynie, Koń wo-ziowoy, Książę Adolf i bogini oszczędności, Ktoby się spodziewał, O-sadnicy u źródeł rzeki Susqueha-na, Sejm pijacki, Trapią wieża, No-we suknie hrabiowskie, O leniwym parobku, Rekrut. CENA \$1.00.

Dziewiąty Rocznik Tygodnika Powieściowo-Naukowego, w mo-nej oprawie, zawiera: Błada Hra-bina, Wierna Rózia czyli swyoię-ztwo wiary katolickiej, Surdut i Siermięta, Nowelki amerykańskie, Nieszczęśliwe żony, Ułosnik Pary-ski, Piękne przykłady z historii Polskiej, Skarbozyk poezyi polskiej. CENA \$1.00.

Dziesiąty Rocznik Tygodnika Powieściowo-Naukowego, w mo-nej oprawie, zawiera: Branki w Jaayrye, Dwaj bracia różnego wy-chowania, Hrabia parobkiem u kmi-ciana, Papugi naszej babuni, Ape-karski Polak, Robert Djabel, Do-branoc sąsiadzie, Prima Aprilis, Trzy polski, Złosarowana sroka, Orł, O Janie królowskim tar-ptaku i o wilku wiatrolocie, Świsne po-dróże na lądzie i na morzu. CENA \$1.00.

Jedenasty Rocznik Tygodni-ka Powieściowo-Naukowego, w mo-nej oprawie, zawiera: Adry-anna, Narzeczoną skazałona czyli Ta-jemnica Bastylii, Harold król cy-ganów, czyli aktrypce Edeleńskie, Zabobon czyli Krakowianki i Górale, Po kwiecie, Dwa rostrągnięci, Fa-biola, Adam i Ewa, Gaśka jał-minu, Młyn Djabelski na górse wiedeńskiej, czyli Rycers Ginter se Szwarcouca. CENA \$1.00.

Trzynasty Rocznik Tygodni-ka Powieściowo-Naukowego w mo-nej oprawie, zawiera: — Agay H.n, powieść historyczna; Nemesis; Pasceoy i pesocelnictwo (z ryzinami); Gaigandach, czyli Trójka hultajka, melodram w 3oh aktaoh; Sierota; Q.ao Vadis, H. Sienkiewicza; Daoh Pasucy, opowida-nie z amerykańskich borów; Ogród wiejski, popularny prawodnik przy zakłanianiu i pielęgnowaniu ogro-dów (z ryzinami); Kasper Karli-ński, dramat historyczny w 3 aktaoh; Historia o szlachetnej i pięknej Meluzynie; Nad Bugiem, obrazek ludowy w 3oh aktaoh; Cyrulik se Zwierzynca, obrazek ludowy w je-dnym akcie; Nieprzeplacony Pier-ścień; Historia o wielkim wojowni-ku Gabrieley Holubku; Stryl; kry-jeohat, komedya w jednym akcie; Historia kupa; Chreściojanina. CENA \$1.00.

Warunki do otrzymania premii z powyższych roczników Tygodnika Powieściowo-Naukowego:

1) Musi dołączyć 40 centów na opłacenie przesyłki rocznika Tygodnika lub też sam przesyłkę opłacić na Express ofisie. — 2) Gazeta musi być opłaconą na cały rok naprzód. — 3) Kto już wybrał premię, a ohoityby uzyskał jeszcze obecnie wydawaną premię, niech opłaci Gazetę jeszcze na rok dłużej. — 4) Płacony półrocznie lub kwartalnie na "Gazetę Polską, nie mogą żądać żadnych podarunków; podarunki wydaje się na to, aby "Gazeta Polska" była opłaconą za cały rok z góry. "Gazeta Polska" kosztuje na rok D w Dolarzy, a na pół roku \$1.35, na kwartał 75c. Żądajemy, a nie przysyłajemy przedpłaty, posyła się tylko jeden numer na okaz.

W. DYNIEWICZ, 532 Noble St., CHICAGO, ILL.

IGNACY WOLFF, Pierwszy TABAKI Polski Fabrykant DO ZAŻYWANIA BIAŁEGO ORŁA. Wyrabia najlepsze tabaki w rozmaitych gatunkach na sposób starożytny. Przy kupowaniu prosimy zwracać na nasz obrazek Białego Orła, który się znajduje na każdym opakowaniu. Na okazie wysyłamy próbki i cennik darmo. Hieronymowi odbiorcom nadajemy specjalny rabat. IGNACY WOLFF, 728 DUBOIS ST., DETROIT, MICH.

..REUMATYZM.. powstaje z kwasów w krwi. Dr. Piotra Gomozo... Po bliższe szczegóły piszcie do: USUWA TĘ PRZYCZYNĘ Dr. Peter Fahrney, NATURALNYMI KANAŁAMI. 112-114 S. Hoyle Ave., Chicago, Ill.

AMERICAN ELIXIR OF BITTER WINE. DARMO! Płacić nie trzeba. U nas można dostać za 10c paczkę bardzo dobrego straszcianu. Magnet tak jak rycina przedstawia na 7c. Ma 24c, cała długość i dozęc zna-czenia. Należy przysłać ledno lub Scentuowe znaczki pocztowe. Adres: ELECTRIC NOVELTY CO., 101. Polczyński, Mag'r., Detroit, Mich. Jak zegar... trzymajcie swój system w nale-żytym porządku a unikniecie wie-łu chorób. Najlepszym środkiem na to jest TRINERA GORKIE WINO. AMERICAN ELIXIR OF BITTER WINE. To wino wzmocnia nerwy, reguluje cyrkulacyę krwi, pomaga w trawieniu i utrzymuje temperaturę całego organizmu w normalnym stanie. We wszelkich cho-robach sódzka jest bardzo skutecznym lekarstwem. Walka Herba Herów i rekomendacyo-nych powiatnych, jest najlepszym dowo-dem, że jest ono dobrodziejstwem ludz-kości. Powinno się znajdować w ka-żdym domu. Trinera Gorkie Wino jest na sprzedaż u wszystkich aptekarzy lub u fabrykanta JOZEFA TRINERA, 437 W. 18th St., Chicago.

BEZ PANA.

Powieść historyczna z XI wieku

Przez STA. S.

(Ciąg dalszy).

O, jakże pragnął być jak najprędzej i najdalej za niemi!

Masław poklepał go po ramieniu i wreszcie odprawił dość laskawie, przypominając wszakże przy pożegnaniu, że za wierną służbę daje nagrodę, za złą leń bierze.

Jaksa, kłaniając się na wszystko, co kneź płocki mówił, wycofał się za drzwi i sam nie wiedział, kiedy i jak dostał się do koni i ludzi swoich, których wziął kilku dla większej parady. Gdy nareszcie znalazł się za bramą, za grodem sam na drodze, dał folę swej wściekłości.

— O, djabełski syn przeklęty! — wołał — o, spanozony pastuch! Także to urosł ten psiarzek?! Bodaj go jak najprędzej wsadzili djabił w plekle na rożen, poganina bezczelnego! A ja zaś gdybym mógł go im posłać. Sam cesarz nie miałby takiej pychy djabełskiej, jak ten niewolnik wyzwolony. Jednego tylko dziś pragnę, doczekać tego dnia, w którym mógłbym zapłacić mu za dzień dzisiejszy. Dajże Boże jak najprędzej pana naszego prawego, królewicza Kazimierza, aby ukrócił pychę tego bezczelka. Bodaj go ziemia w ostatku pożarła, pastucha przeklętego, który się prawych knezłów potomkiem czyni.

Stary władca ani byłby śmiały przypuszczać, iż ledwo dostanie się pod panowanie Masława i zakosztuje jego kneziowskiego obejścia, już się modlił będzie o powrót wygnanego pana, któremu przecież niedawno odmówił pomocy. Poznał pan Skarbimir, jakim tyranem byłby zachwalał przywłaszczyciel, skoroby zagarnął panowanie i umocnił na ten tron.

Ano tak! — westchnął ze skrucą władca — nie chcieliśmy słuchać pomazańca Bożego, będzie teraz przewodził nad nami ten ples rudy z czerwonym łbem.

Wzdychając tak, zlorzcząc i klnąc na przemian, jechał Jakska do domu i wyrzucał po trochu złość i oburzenie z serca. Dopiero na połowie drogi uspokoił się znacznie i zaczął rozmyślać, jakby się pozbyć służby kneziowskiej coprędzej, ale na razie nie widział sposobu. Przychodziło mu na myśl dać drapakę z powrotem za Wisłę, lecz żał mu było porzucić na pastwę Masława przesłiznane swoje włości, tak znakomicie zagospodarowane, któreby kneź niewątpliwie zagarnął. A potem z drugiej strony Wisły nie było spokojnego kąta, gdzieby się można dostatkem cieszyć i używać mięnia. Tułał się po lasach i gotować siły Kazimierzowi nie miał Jakska także ochoty. Zresztą może też jeszcze ułoży się wszystko pomyślnie i owa służba w obozie nie będzie zbyt uciążliwa i długa.

Gdy nareszcie, zajęty temi myślami, stanął pan Skarbimir przed dworcem, zaszła mu pierwsza droga Hanna, oznajmiając, że właśnie przed chwilą powrócił Wiszan, a nadto, iż przybył jej bratanek Tomko.

— Biedny chłopak okrutnie zmartwiony — mówiła stara piastunka — że nie nadążył na czas do Leszczy. Ano, ujrawszy srogie luno nad niemi, zląkł się, aby go Czesi nie dopadli, lub czerni nie ogarnęła. Przesiedział chudziła cały dzień w lesie i spóźnił się oto.

Jakska, usłyszawszy o przybyciu Tomka, przystanął i zadumał się. Błysła mu myśl, czyby jednak nie uciec w puszczę do Dzieńcioła, dokąd bez przewodnika trafić było ulepodobną, więcby go Masław nie dosięgnął. Zresztą Tomko, jako syn leśnika, obznajmiony z puszczami od małego, mógłby go wodzić lasami po całym kraju. Gdyby zaszła potrzeba, przeprowadziłby za Wisłę i gdzieby tylko władcy zażądał.

Pomyślawszy więc chwilę, rzekł z pewnym wahaniem do Hanny, którą zresztą bardzo lubił i zawsze laskawy był dla niej: — Ano, tak i dobrze, że Tomko za nami trafi. Ludzie mu, mówisz, powiedzieli, gdzie nas szukać? To dobrze, myślę. Ale... słuchajno! Pilno Tomkowi do domu? Nie zostaby on tu... tak czas jakiś przy tobie?... Przecież mu ciotką, miloby ci było, choć z parę niedziel mieć chłopaka przy boku. He?

Hannie oczy pojaśniały, skłoniła się i odparła z radością: — Ja was właśnie chciałam prosić, miłośniwy panie, aby Tomko został tu kęs czasu. Nie byłam u brata od śmierci ś. p. jej miłości pani kasztelanowej Władysławy; Tomko wtedy był tycki.

Tu starowina pokazała ręką niezbyt daleko od siebie. — A dobrze! Jakom ci rzekł, niech zostanie jak najdłużej. Bądźcie murada.

To rzekłszy, szedł władca do świetlicy i kazał wóh do siebie Wiszana. Hanna zaś podreptała co tchu na wyżki do Bożeny. Pocziwa kobieta, lubo się bardzo cieszyła z pobytu bratanka, to przecież jeszcze więcej jak dla siebie pragnęła go dla swej młodej pani.

Bożena lubiła niezmiernie konne przejażdżki, ale, jak wjemy, nie mogła ich prawie nigdy używać, bo Dobrogniewa odmawiała jej zawsze służki, którzyby z nią jechali. Czasami zabierali ją z sobą stryj i Dobrogniewa, gdyż oboje często jeździli, ale ponieważ niechętnie widzieli przy sobie sierotę, więc też rzadko im towarzyszyła. Teraz tem mniej mogła z nimi jeździć, pewnoby nawet wręcz jej odmówili, bo byli okrutnie źli na biedaczkę za ten nagły ślub z Wiesławem.

W Krasnymdworze, tak samo jak w Leszczach, Dobrogniewa zajęła się rządami domu, a Bożena, śledząc beczynnje, zapragnęła poznać okolice lasy. Zdobyła się na odwagę i postanowiła prosić siostrę o jakiegoś przewodnika. Chciała to uczynić tem więcej, że czuła, jak jej służył na zdrowie i uspokojenie ruch na świeżem powietrzu i bujanie na koniu po polach i lasach.

W najprzejmniejszy i najserdeczniejszy przeto sposób zaniosła swą prośbę do Dobrogniewy; lecz nieodbra dzweczyna odburkla jej opryskliwe, że czeladź nie ma czasu na próżniacze włóczęgi.

Biedna pani Wiesławowa zalała się łzami, tak ją to przykre obejście i nieuczulość siostry boleśnie dotknęły. Hanna, spostrzegłszy lzy w oczach pani, zamruczała coś z gniewem pod nosem, pogroziła nieznanie pięścią starszej Jaksownie, a gdy na to właśnie nadjechał Tomko, pomyślała sobie, że byle władca pozwolił chłopcu w Krasnymdworze pozostać, byłby gotowy towarzyszyć dla Bożeny do konnych przejażdżek.

Być może, że inny jeszcze jak zamiar miała staruszka na myśl, bo uderzyła się w czoło, przez chwilę zastanawiała głęboko, poczem szepnęła, wyciągając rękę w stronę, gdzie siedział Jakska z córką:

— Poczekajcie wy!... Jestli Bóg na niebie, który sam rządził i losy układa...

Uzyskawszy nadspodziewanie łatwo pozwolenie władcy, który miał także względem Tomka swoje zamiary, poszła z radością powiedzieć kasztelanecce swoją wesolą nowinę. Bożena ucieszyła się istotnie bardzo z przybycia Tomka, uśmiechało jej się bowiem jeźdźcie konno i już sobie obiecywała, że całe godziny będzie harcować po puszczy. Pragnąc zobaczyć Tomka i zapytać go o rodziców i rodzeństwo, o których bardzo wiele słyszała od wojewodziny, zeszła z wyżek wraz z Hanną udala się do niskiej świetlicy, przeznaczonej dla służby męskiej, gdzie młody Dzieńcioł odpoczywał i pokrępał się po podróży.

Chcąc się tam dostać, wypadło Bożenie przechodzić przez izbę, w której rozmawiał Jakska z Wiszanem. Właśnie ten ostatni witał Dobrogniewę, z którą się teraz dopiero zobaczył, gdy do świetlicy weszła pani Wiesławowa.

Ujrawszy ją, stanął Wiszan jak wryty. Na otwartem i szczerem jego obliczu, jak na twarzy dziecka, odmalowały się zachwyt, gorące uwielbienie, rodzaj czci, jaką się składa tylko wyższej od ludzi istotce. Wiszan, wychowany w pogaństwie, nie mógł zapomnieć, że oprócz ziemianek są jeszcze nadziemskie istoty, boginie i opiekuńcze duchy. Jedną z tych istot wydała mu się Bożena.

Kiedy tak stał olśniony, że złożonemi rękoma i wpatrywał się w kasztelanek, niepewny kogo ma przed sobą i obawiając się, aby cudne zjawisko nie pierzchno zbyt przedko, prędkiej, niż oczy niem naczeszy, kasztelanika, widząc ten szczer, niewinny zachwyt, uśmiechnęła się młomowi, bo już tak sądzono, że kobietę, choćby najskromniejszą i najmocniejszą, zawsze okrutnie głaszcze podziw ludzi po sercu.

Jakska, widząc także to silne wrażenie, jakie Bożena wywarła na jego namiestnika, rozśmiał się i rzekł:

— Nie wiesz, kto jest ta piękna pani? To moja synowica, kasztelanika Bożena Jaksówna, sierota po moim ś. p. bracie kasztelanie Władysławy, dziedziczka Leszczy, a od dwóch dni żona jego miłości pana Wiesława Śreniawity ze Stawisk, rycerza srodze bogatego i mającego wielkie znaczenie za Wisłą — dokonajli Władcyka szycerco trochę tej długiej prezentacji.

Wiszan skłonił się tak nisko, że czołem dotknął ziemi, a Bożena widząc ten głęboki, nieudany szacunek, który niktylem w ukłonie, ale w oczach i całej postaci tego prostego człowieka znać było, bezwiednie prawie, idąc za jakimś wewnętrznym poruszeniem, wyciągnęła do niego rękę.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Polski Skład

Towarów Religijnych, Obrazów i Ram, oraz pracownia

Artystyczna
Chcesz kupić tanio!
Kryzyże, Kryszyki, Gromnice, Sakaplerse, Różańce, Koronki, Kropielniczki, Obrazy Religijne lub Narodowe, Obrazki do książek, Medalioniki z polskimi napisami, starokrajowe Kropidła, Figury św., Pamiętliki chrasta, Powinszowania itd.
Pisz po Katalog do mnie.
Wyrobiam Obrazy Olejne, tusze, Dyploma dla Braotw i Towarzystw, Szary i Odsnaki. Powiększam Fotografie i Portrety; pracuję moją gwarancją. Ramy do Obrazów dostarczam na obetalunek po cenach bardzo tanich.

AGENTOW
potrzebuję w każdej kolonii polskiej i deży dobry rabat. Pieniądze należy przysłać przez Money Order lub w liście rejestrowanym.
Pisacze Ssan, Rodacy do mnie a oszczędzicie wiele!
Adresować:
J. Kwaśniewski,
642 Becher Str., Milwaukee, Wis

PATENTS

50 YEARS' EXPERIENCE
TRADE MARKS
DESIGNS
COPYRIGHTS &c.
Any one sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion from whether an invention is probably patentable. Communication strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken throughout the world. Receive special notice, without charge, in the Scientific American.
A handwritten billiard cue. Last invention of any scientific journal. Terms, \$3 a year, four months, \$1. Sold by all newsdealers.
MUNN & Co, 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F. St., Washington, D. C.

W POTRZEBIE GOTOWKI

Pożyczka 50 do 5000 kapti najlżejsza — daj. UFAKI WAM. Maszynę do szycia Victor ze wszystkimi przyrządami. Dobra do czystego i lekkiego szycia. 20 lat gwarancji. 24 gatunki, różne ceny. \$120.00 kapti najlżejszy 6-ga Victor, 20 lat gwarancji. Proba darmo. 24 gatunki, różne ceny. \$120.00 kapti Upright Victor Piano. Sprzedajemy różne instrumenty muzyczne. Katalogi darmo. WYCIĄGNIĘCIE, CO, 361 BROADWAY, 141-147 PLYMOUTH ST., CHICAGO, ILL.

H. C. PATTERSON,

Własność Realna
Pożyczki i Dzierżawy.
205 LA SALLE STR.,
Pokoje 505, Home Insurance Building,
CHICAGO.

SEVERY LEKARSTWA

SEVERY Balsam Życia leczy zawsze Zatwardzenie, Zawrót głowy, Bryak szczy, bóle głowy, Wzdęcie po jedzeniu, Osłabienie, Melancholie. Cena 75c.	SEVERY pigułki na wątrobę regulują stolec niecierpność. Najlepsze pigułki w handlu. Cena 25c. pocztą 27c.
SEVERY MAŚĆ NA PARCHY Jest przewyborna na wszystkie wyzwyty akroty i weterabipkę. Lekarstwo to powinno być w każdym domu. Cena 50c. z przesyłką 60c.	SEVERY Regulator żeńskich sił Wyleczy szybko niewiasty i doliczycie cierpienie na nie regularność. Zacznie używać do medycyny rycho. Cena \$1.00.
SEVERY Gojąca Maść leczy wszystkie otwarte wrzody, rany, spalenię, oparzenia i t.d. Cena 25c. pocztą 28c.	SEVERY W 1 dniu Lekarstwo na zaziębienie usunie wszelkie zaziębienie i grype. Cena 25c. pocztą 27c.

NA SPRZEDAŻ WE WSZYSTKICH APTEKACH.
*Potrzeba agentów we wszystkich polskich koloniach.

WYSEVERA CEDAR RAPIDS, IOWA.

Ten piękny zegarek...
Czystym Złotem...
Coś Królewskiego...
PAMIĘTAJCIE!
Wszystkie nasze zegarki i biżuteria pozycane są C. O. D. ekspresem do obejrzenia, a jeżeli nie są takie jak myślisz, nie musisz płacić. Nie kosztuje nic. WYCIĄGNIĘCIE, CO, 361 BROADWAY, 141-147 PLYMOUTH ST., CHICAGO, ILL.

Po Najlepsze Lekarstwa

Na wszelkie Choroby, piszcie do
The Kuflewski Drug & Medicine Co.,
1335-1337 W. 22nd St., CHICAGO, ILL.
Wszelkie prywatne korespondencje trzymane są w jak największym sekrecie. Jeżeli chorujecie na jakąkolwiek dolegliwość, napiszcie zaraz do nas, a z pewnością was wyleczymy. Choroby, których inni doktorzy wyleczyć nie mogli, my wyleczymy jak najskuteczniej.
THE KUFLEWSKI DRUG & MEDICINE CO.,
1335-1337 W. 22nd St., Chicago, Ill.

AUGUST GROSS,

980-982 WELLS ST., CHICAGO, ILL., TELEFON 3443.
SKŁAD FORTEPIANOW
Najlepszych Firm, jako to:
Decker, Gabler, Schubert, Gilbert, Pease, a także i własnego wyrobu.
Sprzedajemy taniej, jak w jakimkolwiek innym składowie.
Nowe Fortepiany od \$200 wyżej, sprzedajemy także Organy i Instrumenty Muzyczne. Strojania i reperacje fortepianów wykonujemy akuratnie i po niskich cenach.
Kto umie pisać po angielsku lub niemiecku, niechaj pisze w tych językach.

DYAMENTOWY KRZYŻ ELEKTRYCZNY.

Wszelkie choroby, jak: krwotoki, niepłodność, biały upływ, leucyja, rak, i t.d., są skutecznie leczymy przy pomocy tego krzyża.
Dyamentowy Krzyż Elektryczny, który wywodzi się z Austrii, kilka lat temu i z powodu swej ceny wspaniałej wnet rozpowszechnił się w Niemczech, we Francji, Szwajcarii i innych krajach europejskich, w których dotąd uważany jest jako jedno z najlepszych lekarstw przeciw rozmaitym chorobom.
Dyamentowy Krzyż Elektryczny wyleczy wspaniale, jeżeli ktoś wszystkie bóle i cierpienia, wszelkiego rodzaju, osłabienie, wypuszczone żywności nerwów, porażenie nerwów, bezsenność, zwęzlenie, przyśpienie umysłowe, bystrą paraliż, odstawienie, drżenie, apopleksję, napady epileptyczne, chorobę św. Walentego, białe serce, nerwowość, i t.d., jeżeli ktoś ma tego krzyża elektrycznego, gdyż nie ma lepszego środka zapobiegającego i leczącego choroby, niż ten dyamentowy krzyż elektryczny.
Piszcie listy do lekarza, który wyślecie nam ten dyamentowy krzyż elektryczny, a my wam pošlijemy rekomendację od osób, które wyleczone zostały tym cudownym krzyżem, są dostatecznym dowodem o jego magicznych właściwościach. Podajemy tu kilka takich rekomendacji.
Zareczem, że nie ma lepszego lekarstwa na kobiece choroby, jak Pański elektryczny krzyż.
ELWINA JENS:SNOWA, Koocharem, Utah.

THE DIAMOND ELECTRIC CROSS CO., 306 Milwaukee Ave., CHICAGO

K. B. CZARNECKI. F. W. KORALESKI
Garnicki i Koraleski
ADWOKACI.
Pokoje 305-310 Unity Bld.—79 Dearborn Street. 602 Noble Street.
Wicocorem—574 Dickson Street. CHICAGO, ILL.

Dr. Badger

Słynny na cały świat
POSTADAJĄCY NAJLEPSZE DYPLONY I PRAKTYKUJĄCY REJCYCNE PRZESZŁO 30 LAT.
WYLECZYŁ TYSIĄCE OSOB
Z NIEBEZPIECZNYCH CHOROBY.
Ludzie, którzy zostali wyleczeni, z wdzięcznością rozgłaszają imię doktora BADGERA i znanym go polecają.
Dr. Badger rozpoznaje każdą chorobę, nie zadając choremu żadnych pytań. Porady udzielnie darmo osobicie i listownie.
Opłacie choroba i w liście załączymy trochę włosów z głowy, oraz podacie imię i pieczęć osoby, a na odpowiedź przysyłacie markę 2 centów do dostarczenia natychmiast. Będzie z radością, czy choroba jest do wyleczenia lub nie.
Wodna puchlina, reumatyzm, ból głowy, usza, i nosa, choroby żółtaka, gardła, płuc, kaszlu, choroby oczu, choroby skóry, choroby żołądka, choroby wątroby, choroby nerek, choroby pęcherza, raka, kolki, wyciechanie mleczu, osłabienie nóg, suchoty, choroby wątroby i nerek, tyfus, odry, rozbawość, liszajce, koftmy, parchy itd.
Choroby zaradne obciążają pleć (czy to nabyle, lub rodzicem przekazane) lepiej skutecznie przyszedł. Nie trzeba się wstyżać, tylko leczyć, bo zaniechywanie spowoduje zła skutki na przyszłość. Porada darmo! Można pisać po polsku, angielsku, niemiecku, francusku, słowacku lub czesku. Adres:
DR. L. A. BADGER,
323 Valentine Building, TOLEDO, OHIO.

\$1,000 NAGRODY!

Przeznacza Dr. L. A. Badger dla każdego, kto przysła mu do obejrzenia, a jeżeli nie są takie jak myślisz, nie musisz płacić. Nie kosztuje nic. WYCIĄGNIĘCIE, CO, 361 BROADWAY, 141-147 PLYMOUTH ST., CHICAGO, ILL.

